

fdrre, än hos andra tesvände blut ser, såsom
 hos kattor. Detta är nu endast och egentliga
 orsaken, hvarföre the tygligen nämde bluten
 kunna se i mörkret, så at man inset behöfver
 söka orsaken dertill, hvarken uti fdrre solstrå-
 larnas kraft, eller uti någon besynnerlig figur
 uti thesas humore Chrysalino. Men at the
 närsynta kunna i mörkret se vossfdrver, både the
 som trycke och krefne äro, synes af flere orsa-
 ker häröfra. Först är genom försök, samt af-
 ställda ansått, samt af hvar och en anställas
 kan, med et lius, som föres när in til ögat,
 til öfverföd bewist, at öpningsen uti vdra i
 vdrat öga, kan wid wiða tillfåden, nemligen
 wid starkare lius drögas tillsammans, och wid
 svagare lius utwidga sig, såsom thet ser hos
 the massa Creaturen. Och synes ingen ting
 hindra, at man icke kan thet statuera, at icke
 nom några wiða orsaker, kan denna öpningsen
 hos then ene menniskan i mörkret widare ut-
 spännas, än hos then andre. Ty at man nöd-
 wändigt skal thet medgiffwa, at then hos alla
 skal lika utspännas, synes man ingen orsak
 hafwa, hållt som wi finna, at olikhet finnes
 härutinnan, menniskor och andra Creatur emel-
 lan, hvarföre icke så menniskor emellan, hos
 hwilka icke uti andra mål äfwen olikhet fin-
 nes, såsom uti skapnaden och storleken af thesas
 humore Chrysalino, och många andra stycken?
 Hvarföre och denna öpningsens widare utspän-
 ning hos en närsynt, hvarigenom flere strålar
 falla in i ögat, än hos andra, kan vara en or-
 sak, hvarföre en närsynt kan läsa i mörkret.
 Eben andra orsaken kan thet vara, at han sät-
 ter boken eller papperet närmare in til ögat,
 hvarutaf följer, at solstrålarernas intensitet och
 styrka, hwilka ifrån vossfdrverna reflekteras in
 i ögat, är så mycket fdrre, ju närmare boken
 eller papperet, på hwilket the stå, föres in til
 ögat, så widre liusets styrka aftager i en wiß
 proportion efter distansen, hvarom tillförene wid
 ställda tillfåden är förmått. Dertföre måste nu

thet som står närmare til hans öga, och så tyd-
 ligare på ögneninnan ömålås. Eben tredje och
 fjärde orsaken är besynnerheten af Chrysal-
 wätskan, hwilken, som tillförene är förmått, hos
 en närsynt är mera rund, som ser på långt båt.
 Där nu en närsynt sätter boken när in til ögat,
 är klart af thet, som i föregående Anmärkning
 anförd är, at i thet sådant, at thet för hans öga
 nära stående object, fordrar en längre distans
 emellan Chrysal-wätskan och ögneninnan; for-
 drar dertemot then runda figuren och mindre
 storleken af hans Chrysal-wätska, denna ög-
 neninnans mindre afstågenhet från samma Chry-
 sal-wätska, hwilka tidiga egenkapet to the
 söta tillsammans, kunna så temperera hvaran-
 dra, at the strålar, som i mörkret ifrån voss-
 fdrverna i en bok, falla in uti et närsynt öga,
 kunna på hans ögneninna söta tillsammans, och
 then på henne ömålås. Dertemot om en annan,
 som inset är närsynt, skulle sätta boken uti
 mörkret när in til ögat, kunde han ändå in-
 se. Ty först och främst fordras en lång distans
 emellan ögneninnan och Chrysal-wätskan, om
 the saker, som stå när in til ögat, på then för-
 ra stola kunna ömålås, som tillförene androgt
 är, sedan är och then platta figur och storleken
 af hans Chrysal-wätska, af then besynnerhet,
 at then likaledes fordrar en längre afstågenhet
 för ögneninnan ifrån söta nämde Chrysal-wät-
 ska. Hwilka bägge orsaker så the söta tillsam-
 mans, följer nödwändigt, at the strålar, som
 ifrån thet object, hwilket står när in til thet
 öga, som inset är närsynt, komma at söta till-
 sammans långt båt om hans ögneninna, hvar-
 dan på henne ingen synbild formeras, och han
 således inset ser. Och synes denna tredje och
 nästa orsaken dertill, at en närsynt ser i mör-
 kret. Ty dertill fordras wifverligen en flere
 öpnings i ögat, at flere strålar kunna falla
 in, så wida någon myckenhet af strålar til ög-
 nebilden fordras.

Meteorologiske Observationer.

Mar.	M. 8. f. m.				M. 2. e. m.				M. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wäd.	Bar.	Therm.	wind.	wäd.	Bar.	Therm.	wind.	wäd.
13	25:18	2.u.	N.	- mult.	25:18	1.u.	NO.	- mult.	25:17	1.u.	zurwäd.	
14	25:20	3.u.	NO.	zurwäd.	25:31	3.u.	N.	i End.	25:60	2.u.	- mult.	
15	25:75	2.u.	N.	- klart.	25:86	1.u.	N.	i frdm.	25:97	6.u.	- mult.	
16	25:97	13.u.	N.	- klart.	26:4	2.u.	N.	- klart.	26:4	2.u.	- dimb.	
17	26:4	7.u.	NW.	i klart.	26:4	1.8.	NW.	- klart.	26:0	2.u.	- mult.	
18	25:98	12.u.	NW.	- klart.	25:97	1.u.	NW.	- klart.	25:90	3.u.	i mult.	
19	25:82	12.u.	W.	- klart.	25:82	0.	W.	- klart.	25:78	9.u.	- klart.	

Den 17 Giffa Om. H. 1. f. m.

ANNO 1762 d. 20 Martii.

Politie-och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söliande Resande äro nyligen ankomne:

Sweetste Lieut. Klingenspoore, log. i huset N:o 30 wid Smedgatan. — Fleuth. Klingensbergs
ifrån Södermanland, log. i huset N:o 170 wid Storbycks brinken. — Kyrkob. Elman,
log. i huset N:o 161 wid Stora Smedgatan. — Handelsmän. Rabling ifrån Helsen-ut och
Musias ifrån Peterburg, log. i huset N:o 58 wid Steppsbron. — Handelsman Ahlberg
ifrån Aeboga, i huset N:o 5 wid Slußen.

I Stockholm äro ifrån den 12 Mars till den 19 dito födde: 23 Säkedar, 35
Klick Barn, 10 Par Wigde, samt begärfne 27 gamla Personer och 20 Barn. ( ) Ut-
märker at ingen Företeckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 5 af Lungrot, 1 Drunknat, 1 af Bickt, 1 af Häll och
Slag, 1 af Ewinjot, 4 af Wattusot, 1 af Vrbstisula, 1 af Gussot, 4 af Alderdom, 5 af
Hettisigisula, 2 af Slag, 1 af Halsisula. De 20 Barnen äro döde: 16 af Slag, 1 af Kopp-
por, 1 af Vrbstisula, 1 af Magest, 1 Dödsdöt.

Rammen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Häf-Junkaren Anders Nordencantz. — Jungfru Greta Kundberg. —
Knappmakaren Carl Gustaf Strömberg. — 1 Barn. — (St. Clara) Häradsbördingen
Mag. us Eren. — Främnären Johan Wjens Enka. — Brand-Kotmästaren Jonas Nord-
gust. — Västuren Petter Mödres Enka. — Pigan Christina Ersdotter 64 år gl. — 3
Barn. — (St. Jacob) — (Ridarek.) Erika Uppsyningsmannen Anders Edersfedi.
(Tyska Förs.) — (St. Maria) Enkan Stina Osmar 71 år gl. — 4 Barn. —
(St. Catharina) Sidenvärfware Gufåsen Johan Fors. — Fabriqwaren Johan Schram. —
9 Barn. — (Kongs-holmen) Linneman Jöns Lidström. — (Fialka Förs.) Enkan
Wallberg Maibäck. — Riksdags Bonden ifrån Finland Johan Westerlund. — Linnem.
Mårten Bertilsson 82 år gl. — Bilduggaren Petter Davids Hustru. — (Ladugårsländ.)
Affidade Handllangaren Anders Wjeman. — Aralle-mästaren Lars Bergmans Hustru. —
Gordes Soldaten Eric Söderbergs Hustru 60 år gl. — Wackmästare Enkan Margareta He-
bin. — 2 Barn. — (St. Olof) ( ) (St. Johanes) Silspackaren Lars Ehemans
Hustru 89 år gl. — Jungfru Anna Catharina Appelberg. — (Barnhuset) Segelbuds-
mästaren Johan Forsberg. — 1 Barn. — (Skopsk.) ( ) (Danviks Förs.) Pigan
Anna Brita Pfeifer. — (Liewenske Regimentet) En Soldat. — (Sabbatsbergs Pat-
rois) Capitains Enkan Fru Magdalena Lennert 70 år gl.

Uteskiltige Kungörelser

Herrar Ordgale uti Sjö- och Huset-Wärket wid Söder-Sluf, behagade nästkommande
Föredag som är den 27 innemarande Wäknad, till något öfwerläggande sammanträda hos Källar-
mästaren Wijnberger på Källaren Wijnfallet och Negeringsgatan, kl. 5 est. i middagen.

Öfverhöf Wärd af den bästa nyligen utkomnen ifrån Götteborg, finnes till köps i koutekker
hos Carl Burgman uti huset N:o 150 i lilla brinken nedan för köpmangatan, samt extra god
Citronsaft, Cafferbdnor, bleck spanst Snus, Matolja i flaskor, Engelsk Cardus Tobak, som är lätt
at röka, äfwen och Eörnings Bassan, samt Tillg dräppar af råttia Noget ifrån Harlem.

Ut et lites husbåll anhängen hos en Anckling eller Ungkarl, äfwendas en husbållerska; un-
derättelse sök på Södermalm wid Hornegatan och Källaren Drogen 2:ne trappor up.

En skickelig man wil emottaga barn i pension; underättelse sås derom uti Hattstofferare hos
den i Teängsund.

Ut huset N:o 58 på Wästerlånggatan 11 långt ifrån Teentorget i nästta wänningen, är
et hyra 2:ne kamrar; därestådes fins och något locketrad och Ebenholts för billigt pris, samt
underättelse om en Gædesögde tiens som nu fraxt kan tillträdas.

För ågaren är förkommen en Dief Brunströms på Bergs-Rödet Christiernin, til Fabrikwa-
ren Nils Schånberg, utgifne Wign. dat. Westeråhs den 8 Septembr. 1761, stor 229 Daler
P. nit, och af Schånberg in Bianco endoserad, som til Inlöden bliswit förbudens; den som sams-
ma til råttia skaffa kan, behagade emot vederbörlig anmäla det i Tobaks- & boden uti
huset N:o 35 wid Steppsbron, utmed Rånsmästare huset.

Udenkund kasskass blifwit, thet Stadens Södra Strömgarven, bestående af 8 par stenar, skal genom offentlig utrop til then mästbiudande, under Acrende på wiåa år, uplåtas; för thenkul warder härigenom allmänneligen kunnigt gjordt, thet sådant then 27 nästkommande April kl. 10 iömiddagen uti Stadens Handels Collegio på nya Rådhuset wid Riddarhus torget, kommer at för sig gå, therest en hwar, som tänker något ankud göra, här sig på then utfalte dagen och timan at inskälla; kunnandes nu medlertid, om Strömgarvens närmare beskaffenhet och om wilkoren, underättelse ärbååas uti Stadens Handels Collegio, alla Söndneds förmiddagar. Stockholms Stads Handels Collegium then 16 Martii 1762.

En studerande skundat Condition; om hwilken ärbååas underättelse uti Tobaksboden mit emot Posthuset.

En ej mycket brukad forstsig Wagn, bestådd med rödt schag, är til salu; hwarom underättelse lämnas uti kretsramare boden wid Skepsbron och 3 Kongars gränd.

I Stadsgården och Hårmans hus, finnes til köps god Nylands Humbla och Tran för billigt pris.

För ägaren är den 15 huius uti innevarande Månad Kommit et Witsäker af silwer med des föutral, hwaruti war tecknat bokstäfwerne J. E. S. Den som det samura om bänder sådt, eller kan gifwa någon kundskap om des återstående, bebagade sådant gifwa tillkänna på Wigerts Caffehus mit emot Posthuset, då des omak wäl skal bliwa försköft.

Uti huset No: 37 i hörnet af Bredgränden neder at Skepsbron, bliwer den 2 nästkommande April, offentlig Auction hålles diwer af. Kongl. Postkammarskåren Claes Hindrich Schöders lösa ägendom, bestående af Jubiler, Guld, sörgylt och oförgylt silwer, ättilliga wackera Medaillier, guld och silwer-ubr, Eben, Koppar, Måsing, Vack- och Jernsaker, Vinne- och Sångflåder, Mans- och Qwins gångflåder, allahanda husgeråd, såsom Speglar med sörgylde och oförgylde rammar, Burreauer, Skåp, Bord, Stolar, med mera, et partie Ungerskt, Bourgoigne och Champagne Winer, Crack, Vin de Cap Madera, ättillige Liqurer, Rens Win, Portugis, Muscat, Portack, äldre och yngre Franska Winer, Engelskt öl på krus och buteller, Matola i flaskor, Selker och Spaa-waln, ledige bouteiller, hwarjepanda lediga flaskor, til Olja, Olive och Caoris, ättillige Faskager, såsom Figgare, Solåster och jernbandade skörte och mindre skrif, samt ledige Ordböden, bl och halfskåmar, flaskoder med silpade och oslipade flaskor, äfwenledes et partie husblås, ofkuren Canaster i rullor, samt Svizent Tobak i hela och halwa Carbuser, jemte andra saker som ej så noga kon specificeras, men kunna listwål å berörde ställe pådan efter beses alla förmiddagar kl. emellan 10 och 12.

I Direct. Salvij Bokläda finnes följande Böcker til köps; Konunga och Högdinga styrelse 9 Dal. Puffendorfs Historie 2 band 8 Dal. Vackings Erdbeskrifung 3 delar 36 Dal. Ståts swerds Fortification 8 Dal. Saronii Grammatici Danske Historie 18 Dal. Jacquins enumeratio plantarum in Insula Caribalis 4 Dal. Donzii Litterator Hebraeus 9 Dal. Scagvils Lexicon in Epitomen Redactum 5 Dal. Cicronis de Difficiliis med Swinska noter 9 Dal. Puffendorfs inf. tit Sw. Historien 7 Dal. Nyaste Historien om England 6 Dal. Histoire des amours de Psyane et de Caliste m. fig. 6 Dal. Oventi Epigrammata 2 D. l. 8 öre. Caracteres de Desobrasse et de Dupire 3 delar 24 Dal. Nydelit Föruitts öningat första Edition 4 Dal. Atkinsons art of Navigation m. fig. 9 Dal. L'Etat politique de l'Europe 3 tom. 72 Dal. L'Histoire du Ciel et de la Terre 2 tom. 24 Dal. An account of y. trade in India 9 Dal. Watts principles of Astron. and Geograph. 18 Dal. The History of y. Comm. and Navigation of v. ancients 12 Dal. The Encyclopaedia Britannica 2 delar 90 Dal. Baptists Dictionaty 124 Dal. History of Druggs of M. Poenet 56 Dal. Första Grundwal til Werldliga Wärdet 24 Dal. New General Collection of Voyages and Travels in Europa, Asia, Africa, and And America, so as to form a complett System of Modern Geograph. et bibling the present State of all Nations; Illustrated witt Charts 4 Vol. Lond. 1745 4:to 300 Dalst.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Majests Nådige Kundgörelse, angående wiåa Fabriquers stottning ifrån Stockholm til Skåne och öfrige Rikets Städer. Dat. 22 Februarii. 1762.

Kongl. Majests Circulaire Brev til samtelige Regiments Chefs, om touren til Pensions- och hållande. Dat. 16 Febr. 1762.

Kongl. Majests Nådige Brev til Höglof. Riddarhus Directionen angående plikt för dem som äro öfraste, men angifwa sig til Söte och Stamma på Riddarhuset. Dat. 21 April 1755.

Kongl. Stotts Cancelliets Kundgörelse at Reserwer som sig här i Stockholm uppebååa böra begifwa sig til sina Notar och Ruskåld. Dat. 16 Martii 1762.

Riks-Dags Tidningen No: 60.

Stockholms Heloblad.

Torsdagen den 27 Martii 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet N:o 11.)

At man undertiden kan se en ting dubbelt.

Thet kan stundom hända, at pupilla oculi eller örnningen i ögat, genom något slag eller uti en annan händelse, såsom medelst ögats vridning, kan komma utur sit rätta stånd, så att hwad enem förekommer, synes dubbelt, til exempel två hus, tber et allenast är. Thetta är fuller et sel, tber et ögats naturliga stånd; dock är tber äfwen et prof af Skaparens wisbet, hwilken så wäl i naturens rätta stånd, sem tber ordning prisd warder, och lämnar oss til eftertänka, huru med tber trogna själen tillgår, när Gud tager brenne utur tber wanliga tillstånd, och i et owanligt förskäpar.

Utom tber, at hwad och en kan genom eget förskä komma i ärfarenhet om tberna sakens möjligghet, at kunna se en ting dubbelt; nemligen tberigenom, at man litet vrider ögonen, så at tber komma utur sin naturliga ställning, och således anser en ting på sned, så man skal så se tvenne människor, tber en likwäl allenast är: dock är til märkande, at tberna intet sker wid hwad och en sned ögonens ställning, utan wid en wis, som genom åtskilligt försökande lätteligen upfinnes. Men tber utan kan ögat genom någon tillfällighet föllas i tber stånd, at tber afstundigt ser en ting dubbelt, såsom uti Metis Literariis Sociis af åre 1721. pag. 230.

231. förnämlig om en gäste af 10 års ålder i Stockholm, hwilken år 1720 uti Martii månad, under lekande, blef slagen med en snöball på ögat. Hår uppå fick han en swullnad i samma ställe öga, så at han i 3 månaders tid med tber samma intet se kunde. Hår man med wald öpnade hans ögnad, såg han tber förekommande tingen med helt andra färger än annat folk. Sedan nu swullnaden genom tienliga medel begynte at minskas och utdragas, fick han wäl se med det stadda ögat; men hade tberwid tbern olägenhet, at han såg all ting dubbelt, antingen tber låg när in till, eller långt ifrån ögat. Utan på ögat kunde man intet se något tecken tber till, at tber war tber aldrainska stadda; dock har tberne lika gästen ständigt med tberna tillfallne olägenhet warit beswårat, som Herr Professor Schummig tberna widlyftigt utur Metis Literariis Sociis anförrer med sina omständigheter, uti sin wackra Tractat, kallad Gründliche Erläuterung der merkwürdigen Begebenheiten in der Natur pag. 58. segg. tber rest han och utaf Optikers Grundfanningar bewiser, på hwad sätt tber är möjlig, at ögat kan se en ting dubbelt, hwadom äfwen Herr Wolf handlar uti sina Elementis Opticis p. 66. Theor. 80 §. 329. af 1715 års Edition, samt andre, som förskälla tbern läran om synkonsten. Man bör härwid försä märka, at oft hwad wi se, sker genom en frillsig Con eller lågla af liuset, hwilken liusa Con tber gamle hawsa kallat Pyramiden uttömm, hawsande tber sin basis uti wär ögas örnning; men sin spets i tber punkt på tber synliga tinget, ifrån hwilken liuset til ögat restretas. Tber linien som

Med Posten är inkommit:

Wäment Swar på Frågan om Känneteckn til Ralksten.

Intet ensaldigare och säkare märcke dertill, at en sten eller jordart innehåller kalk, gifwes, än at den gåser med sedwatt; det wil så mycket säga, at när man depser en dräppa sedwatt på en torr sten eller jord, så uphåwer sig blåsor derpå under sagta rökning.

Når man finner sådant hända, bör man bränna stenen eller jordarten ganska starkt och efter afkylningen åter försöka med sedwatten, om berörde gåsning för sig går, emdan arter gifwes, hwilka gåsa rå, men icke brända, och de duga icke til kalkbränning.

na går ifrån denna liusa Coni öfversta spele, mit igenom honom och medelpunkten af tref bassis, kallad aris opticus, hvilken faller perpendiculariter eller lorätt så wäl in uti bönningen af ögat, som ut på Chrystall-wätskan, hwarest, som tillförene är förmått, then förnämsta liusets afbrytning sker, thersöre undergår denna aris opticus ingen afbrytning, utan går wägen ända fram. En hwad som lorätt fö-
re an på en ting, thet södes och lorätt tillbaka

(0)
igen, som af Mechaniquen läres, skwen och hwad som uti en lorätt linea går igenom glas, wotr, luft eller annan wätska, lidet ingen afbrytning til någontera sidan, utan går wägen ända fram, hwarom handlas uti Dioptriquen. Om wi förtben- skul skola se någon ting tydligen, måste ögat såle- des wara stält, af denna Aris Coni Opticus går igenom medelpunkten af ögats öfning, och således perpendiculariter til samma öfning, hwatföre han intet kan afbrytas.

Et slags kalksten blei svart eller svartbrun efter bränningen, som icke låter släcka sig, utan såsom mycket järnhaltig, duger endast i jernsmältningar.

Ingen kalkart är lättbrändare, än det så kallade bleket, som är en jordart af hwit eller gul färg, och finnes i mårar och söbottnar, eller torra dälder på flera ställen i Riket. Den förmas liksom tegel genom p. åning i wisa mått, torckas och råttas så bekwämligare in uti ugnen at brännas: Dock bdr den jordarten som derföre mistänkes, förut försökas med keddwater.

I Helsingeland och Stersködes finnes en hwit och violett mylla, bestående af förtuttadt muskelskal, hwilken på samma sätt kan til kalk brännas.

Dersten är och ganska lättbränd ewol annan kalksten.

Slutligen påminnes, at färg och utseende betyder ringa i detta afseendet, emedan man sunnit kalksten af alla färgor, som marmor gifwet bewis uppå; men ingen kalksten gifwet eld för eldskålet.

Meteorologiske Observationer.

Mar.	Kl. 8: f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
20	25:70	14. u.	W.	- flart.	25:65	3. u.	W.	- flart.	25:63	9. u.	-	flart.
21	25:57	14. u.	W.	- flart.	25:57	2. u.	W.	- flart.	25:55	7. u.	-	multit.
22	25:55	5. u.	SW.	- multit.	25:62	2. d.	N.	- flart.	25:70	1. u.	-	multit.
23	25:70	8. u.	N.	- flart.	25:76	4. d.	N.	- flart.	25:76	0.	-	multit.
24	25:68	4. u.	W.	- flart.	25:58	4. d.	W.	2 stdm.	25:55	3. d.	-	multit.
25	25:53	3. d.	NW.	2 flart.	25:40	3. d.	SW.	2 flart.	25:38	0.	-	multit.
26	25:30	3. u.	SW.	1 flart.	25:30	3. d.	SW.	1 End.	25:25	2. u.	-	flart.

Den 25 Romåne Kl. 5. f. m.

ANNO 1762 d. 27 Martii.

Politie-och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Afchiatern Rosen, log. på Rosenbad. — Direct. Cofel, log i huset N:o 8 wid Noormalm's tora. — Direct. Stabj, log. på Qvarnhus Kållaren. — Handels-Vakhusaren Wetterling ifrån Göteborg, log. i huset N:o 9 wid Riddarvägnan. — Häradsdomaren Jacob Carsen ifrån Närke, log. i lilla Råntmästare huset.

I Stockholm äro ifrån den 19 Mars till den 26 dito födde: 20 Gåsbarn, 25 glöde Barn, 10 Par Wigde, samt begrafne 25 gamla Personer och 24 Barn. (o) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Wattusot, 4 af Alderdom, 2 af Andetäppa, 2 af Slag, 1 af Plarebe, 2 af Kläckfeber, 6 af Pittuisfuka, 1 af Fråsa, 1 af Dangstivensfuka, 1 i Varnsbred, 1 af Bröstsuka, 1 af Lungot, 1 af Håll och Sting. De 24 Barnen äro döde: 16 af Slag, 2 af Dangstivens fuka, 1 af Lorsten, 2 af Mageot, 2 af Bröstsuka, 1 af Gulstot.

Mannen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) (o) (St. Clara) Jungfru Ewa Elisabeth Hedin. — Enkan Catharina Donner 83 år gl. — Enkan Christina Johansdotter 82 år gl. — 4 Barn. — (St. Jacob) Stråddaren Jonas Kälbergs dotter. — 2 Barn. — (Ridareh.) (o) (Tyska Förs.) — (St. Maria) Ullmannen Daniel Sander 67 år gl. — Pigan Maria Lofstedt. — Spinnaren Petter Meiser. — 3 Barn. — (St. Catharina) Hattmakaren Michael Lydich. — Drängen Eric Persson. — Pigan Maria Stina Johans dotter. — Rotvåtsman Elias Ahlborn 84 år gl. — Skomakare Enkan Maria Stenman 79 år gl. — Elmermannen Wåns Et. — 6 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Finska Förs.) Enkan Anna Womán 74 år gl. — (Ladugårsländ.) Muscultanten Petter Hultgren 60 år gl. — 5 Barn. — (St. Olof) Porcellains Arbetskarlen Per Olofsons hustru. — Hölaren Sahlstens Enka. — (St. Johannes) Pärögåsen Lars Beckman. — 2 Barn. — (Barahuset) Spinnmästaren Carl Giärman. — 1 Barn. — (Skepsb.) Coopvårdie Karlen Anders Ensteds hustru. — Slipps Skrifwaren Johan Holmers hustru. — (Danviks Förs.) Tegeldrängen Eric Lindström. — Enkan Carbarina Andersdotter. — (Liewenke Regimentet) En Soldat. — 1 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.) Afslidade Gardis Soldaten Christian Löfström.

Utskillige Kungörelser

Landläkaren Dominicus Scarpetta som uti flera åhr tilbaks, med sin konst bekennt Hans Höghets. Kongl. Maj: med tänders uttagande och rengörande, jemte många Höga och Förnäma Personer af denna Stadsens Inwånare, gifwer tillkänna, det han ännu bor i Staden på Baggens gatan hos Kammjutaren Sauer. Först tager han bort winsen af tänderna utan några eos rosiga saker, gifwer et sönkt Engelskt tandpulswer at hålla them rena med, och befrjar them ifrån winsen. 2:do, Hafwer han en fossbar tand-balsam som sätter tänderna och borttager slörbiugg af tandköttet. 3:tie, Har han en sön Sinctur som skiljar tandwärf. 4:to, Fyller han uti iholliga tänder, liksledes sätter han konstigt tänder i munnen, jemte det har han en sön balsam för Barn at skyka på deras tandkött at tänderna må komma basigt fram, at de el så så swår pina drara, har wäl et godt listorns plåster, förfärdigar allahanda slags bräckband för gamla och unga; hwad de unga angår, curerar han dem aldeles med beqwäma band, och dertill höriga Medicamenter på kort tid, samt botar för allahanda slags mattar både hos unga och gamla med utwärtas cur.

Hos Kongl. Håf-Operatören och Disfilatören G. Moberdt som bor på Stortorget i huset N:o 30 wid Skomakare gatan finnes af det aproberade listorns plåstret jemte beskrifning, låstat 12 Dale. Dito Handpomada som glöde sköna, lena, miuta, och helar sönder sprutna händer, med

beskrifning, föf. 6 dal. Ditto Ungers waten, flaskan kost. 2 dal. 16 öre. Ditto Belgans och Es-
dro, flask. föf. 3 dal. Ditto et utwoldt Land = Pulswer som utan Fruatan för Coro sät
börstager Winsten, detta Pulswer krutat 2 gånger i weckan, utdrager förbjug, samt går
wita Länder, et fast Landstätt och en ren and, för. kostar 3 dal. Kopp:mt.

Capitaine Carl Winblads Afhandling om Mur- och Taf-Tegelbrufs inrättande, jemte
beskrifning huru Tegel på fördelagligt sätt brännes med besparing af wed, samt nödige ritningar
på Peroråtor, Lador och Teglugnar, förskälte uti 6 kopparskycken, är nu enligt för sedd kun-
skaps befordring uti Kongl. Tryckeri: Huset uti Herras Pränumeranterne behagade uttaga sina Exemplar ju för
deri befordring uti Kongl. Tryckeri: Huset uti Herras Pränumeranterne behagade uttaga sina Exemplar ju för
brännings metboden, läter wara så mycket behagligare för alla Innehafware af Tegelbruf, som
i det högsta ej mer än en halj samn bryggwed åtgår till hwarje tusende Tegel, hwilket redan af
Affällige här omkring Stockholm är icke och rickligt besunnit.

Sedan Saus = Fabrikatorernes Peter och Dlof Swarts tillwärlade Kappe = Tobak blifwit
utur Norrbojnings Snusboden här i Stockholm 2:ne särskitte gånger borttagit, men de genom
Högskolede wälöf. så wäl handels = Colligiti som Accis = Rättens åtgärd det samma återfärd;
warder sådant allmänheten tillkänna glimite, med wördsam försätran, at ingen ting å ägarne
sida skal sela, till allmänhetens nöjagliga betiening hädanefter som blitits; skulle emot idemodan
något widare binder existera, skal derom jemte denne saks rätta och bispannerliga sammanhang
allmän underrettelse lämna.

Uti huset No 115 på lilla nygatan 3 trappor up, finnes till förs godt hwetemiöl uti hela
och halwa spiltrean, hampred, Orleans och godt spanst Snus för billigt pris.

Et litet Stenhus tilligitt til näring, belägit på normaln och Hölländare gatan under
No 45 är till salu; närmare underrettelse derom kan fås hos Brandwäcks = Notmästaren Jöns
Kamstedt, som bebod samma hus.

Förleden Juhl blef af en resande wid Gitia Säfsgliwars gård förlorat en Banco = Trans-
port = Sedel, för 1000 Daler Kopp:mt, No 25105, utgifwen på Capitainen Glankenskierna, af
honom transporterad på Lieutn. Carl Magnus Eken, af honom på Sergeantin Palmstedt, och
af Lieutnanten v. Schrode på Hendrik Landfeldt den 15 Februarii 1761. Denwa Sedel är
redan blifwen i Hangpen annoterad, skulle någon em den samma hafwa underrettelse, behagade
han sådant tillkänna gifwa hos Regements Wäbelen Erich Lindqvist wid Kongl. Artilleriet.

En Rickelig Man wil emottaga barn i pension; underrettelse om honom fås uti Hattstoffs-
rare boden i Långsund.

Strakt wid nya Kongholms bron är et Stall med höfaste öfwer samt et Wagnshus at
hyra, som i början af nästkommande April månad kan tillträdas; hwarom underrettelse årdåles
hos Brovaktoren Säfström som bor starkt wid bemalte bro.

Uti Bryggaren Lönboms hus wid St. Dlof och Badstugatan, är till at hyra en wäl be-
hållen stor Iskällare, samt en annan källare, äfwenledes en stor tapiserad Sal som är tiens-
lig till bröllopp; underrettelse fås derom hos Swarware Aldermanen Samuel Spörge uppå
Wästerlånggatan.

Uti huset No 12 wid stora kyrkobrinken hwatst Laef = och Korf = Fabriquerne äro, tillwärl-
tas hwita Keol och alla sorter fina sort.

Et litet portie Hölländsk, Kummindsk är till salu; hwarom fås underrettelse uti huset
No 93 på stora nygatan 2:ne trappor up.

Uti Joh. Dahlgrens tryckbod wid tornhamn, finnes nuf inkommen extra god Brunswil
Humla, samt Engelsk Sötmiddsk Dö.

Af Trocket är utkommit, et 3 untiwers nya Regerings = Sätt, som sålles hästot och skult
till 18 öre kopp:mt hos Direct. Salbius och Bokhandl. Pedner samt i Bokhandl. wid Modarehus
forget, hwatst äfwen finnes Andea Diken af Alton Stunders nyttiga och nöjsamma Fidesberit.

Uti Woflänn wid Modarehus forget, finnes följande; Wödet til löps; Lewn und Bhatin del
Kursten von Moscau Alrebits mit kuffern 6 Dal. Linné's Dänska och Gottländska Resa 12 Daler
Dictionaire Francois Allemand 24 Dal. Kalm's Nöjständska Resa, Jem Swenska Landbru-
kets binder och bielp 10 Dal. Venzell's Kotto Historia på Swenska 6 Dal. Stockholms Fransö-
ska och Monarchs Spiegel 14 Dal. Serenii Engelska Alreman 6 Dal. Stockholms Fransö-
ska Wälwöl 12 Dal. Swenska Psalm = och Ewangelii Wöken med noter i Reg. 8:vo 18 Dal.

En ung person som kan räkna och skrifa, och redan förwärfwat sig inligt i handel, öfwen-
dar Condition; närmare underrettelse här om, fås i Hattstoffsaren Öringh Wad uti Grub-
bens hus i Lång un.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riks = Dags Tidningen No 61.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 3 Aprill 1762.

Lärda Saker, och Rön.

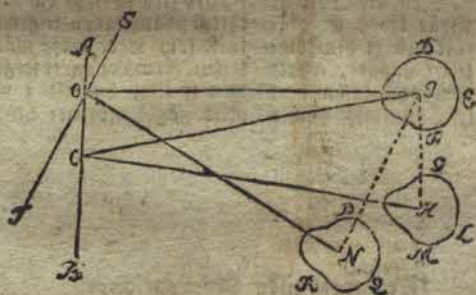
(Se Helobladet N:o 12.)

Et man undertiden kan se en ting dubbelt.

Si at gifwa så mycket tydligare begrep pårom, vill man såhanda figur uprita.

Ware nu DEZ och PEM twenne ögon, hwilka stå i sit rätta naturliga stiel. Så äro linerna EJ och EN äres Coni Optici, hwilka falla perpendiculariter in i ögonen DEZ och PEM , linien AB , i hwilken tveke båggar äres Coni optici löpa tillsammans i E , fallas Horoptret, emedan then, som Herr Wolf i sina

Clementis Optices S. 321 säger, är såsom yttersta gränsen för tbet, som wi tydligen se, så at ett, hwad wi såsom tydligen se, måste stå i thenna Horoptret eller linien AB , hwilket tbeta ordets Grefiska ursprung också gifwer tillkänna. Thenne Horoptret måste alltid wara parallellt med linien HJ , hwilken man inbillar sig binda tillsammans medelpunkterna J och H uti ögonen DEZ och PEM : tbet är, then måste på alla ställen ligga lika långt ifrån thenna linien HJ . Wid thenna naturliga ögonens ställning, se tbe alla ting, som stå uti Horoptret eller linien AB . Men om tbet ena ögat PEM , antingen genom felwiltigt wridande, något slag, stöt eller annor olycklig händelse, flyte skitas utur sit rätta naturliga ständ, och komma at stå uti PDR ; theemot tbet andra

ögat DEZ behålla sit ordentliga stiel, blefwo oändwikeligen en ny Horoptret neml. ST ; emedan i then händelsen blefwo en ny linea, som sammanbinder medelpunkterna i bågge ögonen, som är JN , hwilken alltid måste wara parallell med Horoptret, som tillförene är förmåst. Efter nu både Horoptret, och then linien, som sammanbinder ögonens medelpunkter, äro wid thenna ställningen ändrade, blifwa äfwen andra äres Coni optici, som falla perpendiculariter på öpningsarne i ögonen DEZ och PDR , nemligen DJ och DN . Och som tveke äres löpa tillsammans uti en annan Horoptret ST ,

måste tbet för ögat stående stingen synas dubbelt, nemligen både i E och D . Uti E see ögat DEZ tbet synliga tinget, så wida tbet ögat är uti sit rätta naturliga stiel, och linien AB är tbes Horoptret, samt äres uti then punkten stått tillsammans, hwarjere måste och tinget tbe nödwändigt synas. Men ögat PDR som är i otog kommit, see samma synliga ting uti punkten D och sin särskilda Horoptret ST , uti hwilken punkt äres JD och ND stått tillsammans, äfwen som äres EN och PE lupo tillbopa uti E . Således kan tbeta object intet annat än synas dubbelt och på

twenne ställen, tbet ena är naturligt, nemligen
 tbet som synes i C, så wida ögat D E F har
 sin naturliga situation beträffan; men then an-
 dra bilden af tbet synliga tinget är tillfällig,
 nemligen then, som synes i D, endast för then
 orsaken skul, at ögat P D R är kommit utur
 sin naturliga ställning. Iy som intet bägge li-
 nierna J H och J M kunna vara parallela emot
 A B, är klart, at bilderna af tbet synliga
 tinget på ögnehinnorna i ögat D E F och P D R,
 intet kunna wara in eodem plano eller i en pa-
 rallel linea i anseende til A B, utan måste then
 ena bilden, och således then ena ögnehinnan
 wara närmare in til samma A B, och then
 andra längre fberitån, hwaraf följer, at bägge
 bilderna intet kunna ses af själen på samma
 ställe och uti en horopter; ty et olika afbildan-
 de och representation i ögat, bätwer alltid et
 olika föreställande utom ögat i sölje med sig.
 Härutaf är nu lätt at bgrtapa, huru then unge-
 gäßen i Stockholm, som med jndbålln. blif
 skadd i ögat, har funnat se all ting dubbelt,
 hwarom Herr Edlunds på ofwan anförde rum
 handlar, så han säger: „Genom then stora
 „svullnaden äro musclerna, igenom hvilka
 „ögat röres, något bleene skadde, så at the på
 „lång tid intet funnat, genom sin spänstighet
 „och rörelse, sätta tbet särade ögat i lika stånd
 „med tbet friska, som likwäl ser, så the äro
 „bägge ofskadda, eller och kan hjälpa ögat ge-
 „nom slaget wara flyttat utur sit rum, och
 „kommit således uti en hel annan situation,
 „uti hvilken the sedemera förblifwit, sedan
 „the wid samma belägenhet en tid bort at
 „blifwit want, hvilket ofta twär kropp ser på-
 „gar, i synnerhet wid hembrott, så et den kom-
 „mer utur sit rätta ställe til et annat, wäret
 „tbet fast wid the delar, som the kommer at
 „ligga närmast in til. Herr Edlunds gifwer

äfwen en annan raison thertil, at thenne gäßen,
 efter ögats undfångne skada, såg all ting dub-
 belt, nemligen at humor ChrySTALLINUS i ögat,
 måtte genom swullnaden, som på alla sidor
 tryckte ögat, wara kommen utur sit rätta stäl-
 och situation uti the skadda ögat, i anseende
 til tbet friska, hwadan och liuset intet på lika
 sätt kan afbrutit warda uti the skadda ögats
 humore ChrySTALLINO, som i the friska, hwar-
 fde afmålas bilden på then ena ögnehinnan,
 som the liuz, hwilket then samma afmålar,
 kommo istån et annat ställe, än the liuz, som
 föreställer synbilden på then andra ögnehinnan.
 Då således måste the skadda ögat se saken på
 et annat ställe än the friska, samt i sölje the-
 af kommer en och samma ting på twenne olika
 ställen at ses: hwilket thea skälet man nu an-
 tager, är lika mycket: imedan the bägge gå på
 et ut, nemligen, at et ting synes i then bän-
 delsen dubbelt, så ögonens situation så inrå-
 tas, at hwarthera ögat får sin besynerliga ho-
 ropter, så at i skälet för en, som the alltid är,
 så ögat har sin riktiga syn, warda twenne, och
 i hwarthera synes en besynerlig bild. At tin-
 gen nu ögat blifwer genom något slag eller stöt
 förflytt utur sit rätta stånd, eller man gör tbet
 genom eget hjälpslåg widande och särstilt
 ställning, är orsaken enahanda, hwarfde man
 i then bändelsen kommer at se en ting dubbelt,
 ty at the senare äfwen kan se, så i hvars
 och ens makt at försöta, som i begynnelsen af an-
 märningen omtredes. Til slut är och til märkan-
 de, at bägge bilderna, som ögonen på olika ställen
 se, äro lika tydliga och rima. Då bostwer således
 tbeta pånämnen ingen fördel: s gemenstap med
 tbet, som Herr Hof-Rådet Wolff i sin Cata-
 trique förmåker om et slags speglar, som wisa äf-
 wen et ting dubbelt; men then ena bilden är
 alltid något mörkare än then andra.

Meteorologiske Observationer.

Mar.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
27	15:14	2.0.	SW.	2 mult.	15:14	0.	SW.	2 mult.	15:1	1.0.		1 Snö.
28	14:90	0.	NO.	2 Snö.	15:0	2.0.	N.	2 Snö.	15:8	5.0.		- mult.
29	15:16	10.0.	N.	1 Snö.	15:22	5.0.	N.	2 Snö.	15:29	13.0.		1 Hart.
30	15:24	19.0.	NW.	- Hart.	15:26	6.0.	NW.	- Hart.	15:19	8.0.		1 mult.
31	14:90	3.0.	NO.	2 Snö.	14:85	2.0.	NO.	1 Snö.	15:21	1.0.		1 mult.
1	24:72	2.0.	SW.	1 mult.	14:72	4.0.	SO.	1 mult.	14:70	2.0.		2 mult.
2	24:78	2.0.	S.	2 mult.	14:91	5.0.	S.	2 Hart.	15:50	4.0.		2 mult.

Den 2 Första Dec. 11. 0. f. m.

ANNO 1762 d. 3 Aprill.

Politie- och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Baron Albiner ifrån Wöcern och Sergeant, Siltling, log. på Källaren Middarhuset wid Kinnfa gatan. — Capit. Etesubbe ifrån Upland, log. hos Kroddkrämaren Westbeel wid Heras gatan. — Bergsjögd. Graf och Jnsf. Weiman ifrån Bergslagen, log. i huset N:o 228 wid Waggingsgatan. — Borgmäst. Kistlaran ifrån Mariäfred, log. på Källaren Tre Nems mare. — Handelsman Edgrenen ifrån Göteborg, log. i huset N:o 104 wid Slåggårdegar Wn. — Fältsh. Wessel ifrån Jönköping, log. i huset N:o 40 wid Löfsmakare gränden. — Kopparslag. Gesällen Ekelin ifrån Wimmerby, log. i huset N:o 45 wid Södtgatan.

I Stockholm äro ifrån den 26 Mars til den 2 Aprill födde: 25 Gåsbarn, 26 Fiske Barn, 17 Par Widge, samt begärne 33 gamla Personer och 21 Barn. (o) Utmärker at ingen Företning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 12 af Hittighusa, 1 af Wäger, 1 af Träsa, 4 af Alderdom, 1 af Cellique, 1 af Inwärdes husa, 1 af Sticksus, 2 i Varnsböro, 1 af Lungjet, 1 af Slag, 3 af Wattusot, 3 af Dangiwensusa, 1 af Os, 1 af Lärande husa. De 21 Barnen äro döde: 15 af Slag, 2 af Hittighusa, 2 af Bröfhusa, 1 af Dangijwin husa, 1 af Träsa.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Pantel Magnus Christiernin. — Urmakare Gesällen Petter Galle. — Drängen Anders Carlstedt. — (St. Clara) Hustru Catharina Sundström 68 år gl. — 2 Barn. — (St. Jacob) Skomakaren Michael Nierbergs Hustru 66 år gl. — Spärrmakare Gesällen Gustaf Ekbof. — (Kidarsh.) Säckbruks Drängen Anders Lundberg. — (TyskaFörs.) Smedslärlare Älderman Jurgen Hypperts Enka 61 år gl. — Kopparslagaren Martin Zim 72 år gl. — Hof-Skomakaren Friedrich Hindrich Dornier. — (St. Maria) Järnbåren Petter Birk 70 år gl. — Vokbållaren Johan Gustaf Melting. — 8 Barn. — (St. Catharina) Mare Entan Anna Weman 74 år gl. — Gattuns Arbetarin Eric Plomberg. — Brandwacken Petter Høier. — Hustru Greta Stöberg. — Mare Hustrun Anna Catharina Hudding. — Spjanneskan Catharina Wijsz. — 6 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Finska Förs.) (Ladugårsländ.) Kammereraren Elmans Enka 79 år gl. — 1 Barn. — (St. Olof) Stads Advocaten Erland Brynolb Ryman. — Hjältaren Eric Stallmans Hustru. — Afstidade Soldaten Lars Welter. — Wija Claus Wotter. — Anna Catharina Sfog. — Brandwacken Petter Hudding. — Eidenwäpwaren Caspar Paganden. — Limmerman Peter Thuringas Hustru. — Snickare Gesällen Petter Stögren. — Uppspringesman Matts Öhberg. — Skräddare Gesällen Olof Enagg. — 1 (St. Johannes) Brandwacken Jonas Österberg. — (Barahuset) Hustru Stina Elman. — 2 Barn. — (Skepps.) — (Dånvils Förs.) (o) (Pierwense Regtmentet) 1 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.) Hustru Catharina Persdotter.

Utskillige Fungidresser

Utur huset N:o 15 starkt wid Slottsbacken på Osterlånggatan en trappa up, blef den 30 Martii bortstulit et stort Byråcks-Uhr, med silwer fistwa och Konung Augusti i Wärens Portreit, samt i oron en liten diamant-insattad, som med uhrwärdet öfwer ansiktet löper, och glas öfwer i boltan. Den som beröde Uhr kan uträtta skaffa i öfwanstående hus, skal hedertligen förskötas.

Sedan det af Hans Kongl. Majt adrenadigt privilegerade Apotheket uti Lidöpings Stad nu mera är öfvels uti stånd, ämnas sådant til esterrättelse för Landorten deromkring.

Gidst. Fördags-morgon som war den 27 Martii, bortkom utur afl. Hof-Secret. Wolmrots Entierus hus, belägit på necromolm, nedan för huset N:o 44, i tredje gränden, råknad ifrån Rosenbad, som git nedt ifrån Drottninge gatan, Stenbyggare gränden kallad, en liten hmit, brunskäckig raggig hund af spanska slaget, med bruna öron, trini hufwad, bruna släckar i pannon, på ryggen och på sidorna, samt pitwig swants. Den som denna hund kan igenkänna, angifwe sin i wåningen en trappa up i öfwanstående hus, lesf omot skal med 24 Dal. & m. narda förfyllt.

1) wåningen nuw. b. Kardiansmak. gat. eller
oakt. till Vattugatan, bannwärd den
förra.

Göteborgs Hospitals Lotteriets Solite dragning sker utan uppskof den 22 i denne Månad ; och finnes Lottet ännu til löps hos Dan. Borkers i Trångsund uti huset N:o 5 a 3 Dal. R:mt Lotten.

Sist. den 25 Martii eller Mariæ Beboelse dag , är emellan Wästerlånggatan om Dyka kyrkan förlorat en Diamants häng: af tvänne större och sex mindre stenar ; den som det samma upptar, behagade det tillfåna gifwa uti huset N:o 60 mit öfwer fästaren Dufwan.

Uti Trycket är utkommit ; Kortä Frågor och Svar uti Herdskonsten, hwaraf Första Delen är utkommen, och handlar om 9000 Färs förnämliga födsel, finnes til löps hos Bokföraren Ledner, samt uti Bokhandlan wid Riddarehus terget a 2 Dal. 16 öre. Jämwal och En underrättelse om Hummel plantering, til beparing af wanliga hummellånger a 12 öre koppr:mt.

En ung person som kan räta och skrifa, och redan förwärfwat sig insigt i handelen, åskundar condition hos någon Handlande ; närmare underrättelse sås uti Hattskifferaren Öringli bod i Trångsund.

Utur et hus på Södra Nygatan är en Silfwersted bortskulen, måst med bokskåpverne D. G. V. G. N. V. Den ärligt-sinnade meupika, som samma kan til rått skoffa och afslämma uti Snus, boden gent emot Kongl. Post-Contoret, skal derde århålla vederlig wedergållning.

I Meubel-boden N:o 12 uti Fredenskiönska huset, är en ny Damast bel Imperial Gång, af äkta järg, med des parade täcke, ganska präktlig, för billigt pris til löps ; Därstädes finnes äfwen en hel ny Damast Soffa, stöte och mindre Wäghöte och Köningsholts, Bureau med marmorskifwa, en emalderat Ciuskrona, samt större och mindre Speglar.

Uti tryckbo en wid Fernörget och Westbets Engelst, uti huset N:o 44 ; finnes af bästa sort Eng:llt Sö:midelsk Dk, samt extra goda Saltgurkor för billigt pris til löps.

För någon tid sedan är från Drottningholm bortkommen en liten hund, til färgen tegelbrun med swartbeun tugg, nästan wårt som en hoanå ; den som om denna hund kan få någon underättelse, antingen nu eller framdeles, behagade gifwa det tillfåna til Herrens Kongl. Maj:ts Wackra-skåre i de små rummen, emalet skal blifwa wäl förskyllt.

Uti Voltekeriet i Norrköping tommer at utgifwas : Kort och enfsaldig, dock Tydelig och Grund lig Föreläsning, öfwer Salig Doct. M. Luthers mindre Cateches, uti 67 Predikningar författad ; Efter GUDS heliga Dres och Gudeliga Lärares anledning, genom GUDS Nåd som mansfröjden, och för de ombetrodda Nödrare tilliörena hälsne ; men nu, til deras, och i synnerhet de enfsaldigas förfortring och upbyggelse i deras Christendom i dagssjulet framgiffwen, och uti Trycket lämnad af Alexander Roswall. På detta wackra Werk emottages i Wotk. af Ärlåggaten Johan Edman Pränumeration med 6 Dal. Koppr:mt, til April Månads slut, i Stockholm uti Voltekeriet Hefelbergas och Stoltes Bokläda, och i Långsling af Consistorii Notarien Wagn. Drot Lindblom, och betafas resten wid Fremolarens undersände med 3 Daler dito Wpnt. Man wil och här försäkra, at ingen widare påökning är at betafa för Pränumerationerne, hwilkas N:mn är wäl somma at tryckas fram i Woten ; Och försätras at hela Werket blifwer tryckt på 90. i papper ; samt at, med GUDS hjelp, Woten skal wara färdig innom Septembt. Månads slut innewarande År.

Aprill. Månads TAXA.

Hwarefter följande Perseklar försäljas i Stockholm, Anno 1762.		Rp:mt
Brödd til et öre R:mt här waga.	En Kanna godt Dubbelt öhl	1 dal. 8 öre.
Hwetebrödd med midel bakat 1 och 1 ferd. Lod.	En Kanna Enkelt öhl	20
Dito utan midel bakat 1 och 1 halst Lod.	En Kanna godt Swag öhl	12
Sträddt Rågbrödd 3 Lod.	En Kanna Göt Midel	28
Dito ostredt brödd 1 Lod.	R:mt	
Et Fat Dubbelt öhl	En Marc Färdt Öre: Slut: eller Awis: g:skött	18
Dito En Lunna	En Marc Hel eller Half-god gidd Kalf	30
Et Fat Enkelt öhl	En Marc Framferding dito	28
En Lunna Dito	En Marc Walfserding dito	1
Et Fat Swagöhl	En Marc Färdött	16
En Lunna Dito	Goda Drickes Lam sålles stycket 12, 13, 14, 15	12: -
En Lunna Spisöhl	2: 16 a 16 dalet.	2: 16

Uti Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Ceremoniel så Hans Kongl. Höghet Kron-Prinsen Afslägger Tro- och Huldhets Eden på Riks-Salen, Den 5 April 1762.

Kongl. General-Regis Rätens Bref huru förbållas bör med under-Rätts hälsne Kansförling och såldte utslag öfwer Lägeremål emellan Spållone Wörn. Dat. 16 Febr. 1762.

Riks-Dags Tidningen N:o 62.

Stockholms Heloblad.

Lördagen den 10 April 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet N:o 13.)

Huru som ett hvard under en och samma vinkel eller angel i ögat förefalles, synes lika.

Sti Spne: konsten är thet såsom en viss och väl grundad regel antagit, at alla ting, som synas under en och samma vinkel i ögat, synas alltid lika stora, så at et mindre träd, som är närmare in til ögat, synes lika stort, som et större träd, hwilket är längre ifrån ögat, enär bägge these träd afmätas under en och samma vinkel på ögnepinnan.

Thet är tillförene wid et och annat tillfälle förmått, at af allt, som står för vårt öga, och hwilket vi tydligen se, afmätas en liten, men till alla delar lika bild på ögnepinnan, fast än det mindre mått, så at de et träd eller bus

så för våra ögon, afmätas et träd och bus på ögnepinnan, hwilka väl äro många reser mindre, än the för ögat stående ting, men likväl till utvärdes skapaden afdeles lika. Nu kan ofta hända, at flere ting utaf et slag men olika storlek, komma uti samma linea at stå för ögat, men thet större tinget kan ligga längre ifrån och thet mindre närmare in til ögat. I then händelsen kunna the bägge för ögat synas wara lika stora, när the under samma angulo optico eller spne: vinkel i ögat förefälte wara. Ware figuren ögnepinnan, och liniene CE samt BE stående för ögat. Så är klart, at punkten E af linien CE genom strålen EA afmätas på ögnepinnan, uti punkten E . Punkten B i samma linea CE genom strålen BA afmätas i punkten B , och synes således objectum CE under angelen CEA , när man supponerar pupilla uti A wara et litet hål, hwarell strålarna gå in. Punkten E af linien CB , förefälles genom strålen EA , och afmätas på ögnepinnan uti punkten E . Punkten B af

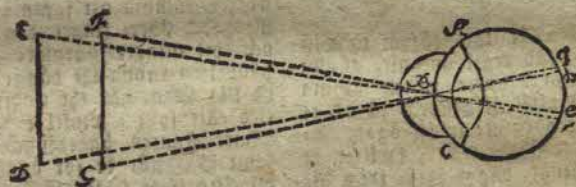

samma linea, genom strålen BA , afmätas i punkten B , och således under angeln CEA , hwilken är en och enahanda med then större angeln CEA . Här af följer at som bägge these liniens CE och CB blider förefällas uti linien CE och således på samma ställe af ögnepinnan, måtte strålen, som genom thesa spnebilder, ser the för ögat stående linier, se punkten E af linien CB tillsammans med punkten E af linien CE , och punkten B af linien CB tillsammans med punkten B af linien CE , och faller på thetta sättet linien CB in med linien

CE , samt med then samma till alla delar congruar, och måste i hversde synas lika stora, så vida alla the ting som med hwarandra congruera, äro lika stora, som af Geometrien är bekant. Wid thetta tillfälle måtte man göra en noga åtskillnad emellan et tings locus opticus eller naturliga rum, hwormed förstås thet stället, på hwilket et ting wärdeligen står, och locus opticus, eller spnerummet, som är thet stället, til hwilket war syn förer tinget. Til exempel: em man ponerar CE wara en hvit vägg, och en svart trä CB skulle hänga et

synes beskaffen emellan wäggen och ögat, så har
 punkten E sin locum Physicum uti E ; men
 sin locum Opticum, tit ögat honom förer,
 uti punkten G ; äfwen har punkten D sit na-
 turliga rum uti hwilket han wärkeligen står
 uti B , men sit synes-rum uti F , hwarutaf
 man klarligen sluta kan, at linien ED och EG
 måtte för ögat synas lika stora, så wida the
 baswa bägge två samma locum Opticum,
 fast intet samma locum Physicum, samt med
 hwarannan Congrua, som tillförne är för-
 målt. Thet är emellan them, som föreställa
 Optiken eller synkonsten, en afgjord sak, at
 the ting, som äro längre ifrån ögat, småla

sin synbild under en mindre angel i ögat, och
 the, som närmare thet in til äro, under en
 större hwadan nödwändigt följer, at em twen-
 ne ting, som wärkeligen woro lika stora både
 til längd och bredd, men stodo intet i en lika
 distants ifrån ögat, skulle thet tinget, som woro
 längre bort smålas under en mindre winkel i
 ögat, och således synas mindre, än thet
 andra, som ögat närmare woro, och ge-
 nom strålarne smålade sin bild på ögre-
 binnan under en, större Angel, fast the i huf-
 wa wärket woro lika stora, och hade enahanda
 situation emot ögat, som af följande figuren
 bättre kan ses.

Wäre figuren $E D E F$ Ögnehinnan och
 ED , samt $F G$ twenne lika långa linier, som
 stå för ögat. Så är klart at bägge these linier,
 fast the wärkeligen äro lika långa, intet kunna
 i ögat föreställas lika stora, utan måste linien
 ED , hwilken ligger längre ifrån ögat, och sy-
 nes under synes-angelen ED förefomma ögat
 mindre, än linien FG som närmare är och ses
 under synes-angelen FG hwilken är större än
 angelen ED , så wida thetne är allena en del
 af thet förra, och en del är alltid mindre än
 thet hela, som af Geometrien är bekant; så at
 linien EG , som svarar emot FG på ögre-
 binnan, smålas större än linien DE , som
 svarar emot DE . Kunna nu twenne ting,
 som wärkeligen äro lika stora, förefomma ögat
 olika, för thet orsaken skal, at thet ena står
 ögat närmare, och synes under en större synes-
 angel, än thet andra, som är längre bort ifrån
 ögat, hwilkets synes-angel är mindre, hwadan
 thet och mindre synes; är och möjligt, at
 twenne ting som wärkeligen til storleken olika
 äro, kunna få en sådan ställning och distants

ifrån ögat, at the synas lika, nemligen så the
 under samma synes-angel i ögat smålas.
 Thetta bestyrkes och af Solens förändrelser
 nemligen the, som äro totale. Ty fast än må-
 nan, hwilkens emellanomskif emellan Solen och
 våra ögon, thetne förändrelsen förorsakar, är
 många resor mindre än Solen, måste han lik-
 wäl i thet händelsen, så han i nytändningen
 betäcker Solen del och hälften, at icke thet min-
 sta af denne synes, för ögat synas lika stor
 med Solen: emedan the ting, hwilka congrua
 eller äro af thet beskaffenhet, at thet ena kan
 fullkomligen thet andra betäcka, äro, eller äro
 minstone förefomma ögat lika stora, som Geo-
 metrien lärer, samt tillförne anfördt är. Då
 som Månan och Solen uti nytändningen äro
 uti Conjunctione med hwarannan, stående thet
 förra mit emellan Solen och våra ögon; är
 klart, at the bägge uti vårt öga under en och
 samma Angel förestälte warda, om allena
 Solen ej blifwe hindrad af Månan, at hon
 intet kan sin bild på ögnehinnan småla.

ANNO 1762 D. 10 April.

Politie-och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Apr.	Kl. 8. f. m.				Kl. 2. e. m.				Kl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wäddl.	Bar.	Therm.	wind.	wäddl.	Bar.	Therm.	widd.	wäddl.
3 b	25:34	1.δ.	NW.	- flart.	25:45	5.δ.	WW.	- flart.	25:50	2.δ.	-	- flart.
4 o	25:72	2.δ.	NW.	- flart.	25:56	5.δ.	NW.	- flart.	25:60	o.	-	- flart.
5 c	25:65	o.	NO.	- flart.	25:67	4.δ.	NW.	- flart.	25:51	1.u.	-	- flart.
6 d	25:59	o.	NO.	- flart.	26:10	3.δ.	NW.	- multt.	26:10	2.δ.	-	- multt.
7 e	26:12	2.δ.	W.	- multt.	26:10	3.δ.	W.	- multt.	26:10	2.δ.	-	- multt.
8 z	26:10	2.δ.	SO.	- multt.	26:15	8.δ.	SO.	- flart.	26:15	3.δ.	-	- flart.
9 p	26:14	2.δ.	SO.	- flart.	26:10	10.δ.	SO.	- flart.	26:5	4.δ.	-	- flart.

Den 8 Julijåre kl. 6. f. m.

3 Stockholm äro ifrån den 2 April till den 8 dito döde: 12 Söfodern, 20 Glicker Wærn, 11 Par Wigde, samt begrafne 20 gamla Personer och 11 Wærn. (o) Utmärker at ingen Företækning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 8 af Hettighusa, 2 af Lungrot, 2 af Brösthuta, 4 af Slag, 1 af Wattusot, 1 af Gräsa, 1 af Pleuresie, 1 i Wærnsdöd. De 11 Wærnen äro döde: 7 af Slag, 1 af Rithosta, 3 af Brösthuta.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Skräddare Gesällen Anders Helleberg. — Stads-Soldaten Johan Klänck 60 år gl. — (St. Clara) Ammiralitetets Fokhöllaren Johan Christoffer Stejer. — Studiosus Abraham Hoffredt. — Hall-Natts Betienten Anders Lidbom. — 2 Wærn. (St. Jacob) Språkmästaren Magister Anders Hefellus. — Sjö-Capitains Enkan Margareta Schollen 65 år gl. — (Ridareh.) (o) (Tykaför.) (o) (St. Maria) (o) (St. Catharina) Sleppare Enkan Maria Carlroth. — Hall-Natts Snickaren Petter Husberg. — Hustru Benta Åberg. — Wigan Maria Flodin. — Gardis Soldaten Lars Berg 60 år gl. — Drängen Anders Ahlström. — Wigan Brita Söderberg. — 5 Wærn. (Kongsholmen) (o) (Finska Förs.) (o) (Ladugårsländ.) Cammereraren Petter Starbus. — Casturen Lars Wictius. — Murdrängen Anders Rings Hustru. — Tjenke gäßen Johan Cedrin. — 2 Wærn. — (St. Olof) (o) (St. Johannes) Ålfare Enkan Ingrid Lund 62 år gl. — 2 Wærn. — (Barnhuset) (o) (Skepsk.) (o) (Danviks Förs.) Corporen Matts Wählberg. — 1 Wærn. — (Elewenste Regementet) (o) (Sabbatsbergs Fattigbus.)

Åttillige Fungiorer

Capitaine Carl Winblads Afhandling om Wær- och Tot-Fegelbrust inrättande, jemte beskrifning huru Tegel på fördelagtigt sätt brännes med besparing af wed, samt nödige ritningar på Kerbåkor, Lador och Fegelnagar, försälte uti 6 lopparsstycken, är nu enligt förr sedd Långbrevelse järdig tryckt; hwaridre Herrar Pränumeranterne behagade uttaga sina Exemplar ju förr de håldre uti Kongl. Tryckerie-Woden wid illa nygatan. Underrättelsen om den här beskrefne brännings methoden, låter wara så mycket behageligare för alla Innehafwäre af Tegelbrust, som i det högsta ej mer än en half samn bryggwed åtgår till hwarje tusende Tegel, hwilket redan af åttillige här omkring Stockholm är försökt och riktigt besunnit.

Et Kronan besparadt Stätte hemman Öster Tranölk et Mantal, beläget på Söder Dn, uti Wærmdö Slepslag 4 och en half mil ifrån Stockholm, är till salu med loral och alt redskaps Inventarium; närmare underättelse får hos Cammereraren Bisquus. Dyrorget och huset N:o 9.

Hos Cumlin i Tekniskund och huset N:o 4, finnes efter wanfligheten Sönderingens Univerfal Balsam, jemte Toli dräppar slet Gratia probatum med d:s befehlung om des nytta och bruk.

Huset N:o 88 wid Kornhamns äro twänne winds Kamrar at hyra.
De Respective Bruns: Käffer, som innewarande äre wil GUD, ränta skrifa den wid Pehr Hälso: skika wänlige Curen, behagade om Nam och Sängkläder Correspondera med Inspectoren Christian Könsfröm och Deebro och Alwittren, samt med Gåshjwarren Anders Druberg på Mora och Grythottan. Första Termin tager sin början den 4:de Junii, den andra den 28 dito, och den tredje och sista Termin den 16 Julii; De som äro sinnade hänta wotn och gyllia, ärbins dras om en frivillig afgift til Bruns: Caban.

En til Sedelshjwarren den 28 Januarii 1761 utgifwen förskrifning af Dan. Ebrénholm i Gahlun, at betala i Julii Månad samma år, för 480 Dal. R:mt, är förkommen; och emedan samma Sedel för detta år betalt, ty gifwes härmed tillänna, at i hwars hand den finnes, må såsom onyttig ansedd blifwa; på det ej någon igenom samma förskrifning måtte warda bedragen.

Et par swarka goda Wagns: Hästar äro til salu; hwatom underrättelse lämnas uti lärjets boden på Drottning gatan, i hörnet af Fredsgatan.

Et partie nya dubbka fönster luckor, ofwan til runda, är til salu; underrättelse derom, förs uti köpmans boden i norea Banco gränden, så och om et hemman uti Skären 2 mil utom Warholmen, som under Arrende wilkor kan uplätas.

Hos Bass. Fred. Hoffter i Nyköping, finnes til salu Matolja i flaskor, hwit Hakra och ristori korn.

Samtelige Respective Herrar Creditorer i Broggaren Job. Lönboms hus, behagade ehärbigt sammantråda på Malmens fällare wid Riddarhus torget den 1 Maji kl. 9 förmiddagen, til någon angelägen öfwerläggning; då hwar och en kan blifwa underrättad i hwad tillstånd saken nu befinnes, med hwad mera som då kan komma af företagas.

För någon tid äre utur et Boksläp bortkommit Cancellie: Rådet Von Dalins Swenska Historia Första och Andra Delen uti et franskt band inbundna, med ägarens namn fram uti Erich Widenberg Skeswitz hwilken denna Bok kan igenskaffa, skal med 50 Dal. R:mt förskyllas.

Uti huset N:o 112 på lilla nygatan, äro 2:ne trappor up et stort muelerat rum, jemte Garderob at hyra; hwatom underrättelse ärbästes härskädes.

Hos Steps: Elaccaren Friß et Böbn, gifwes underrättelse om en Jagt af suru bogt på Cravel, af 14 swära läser, med godt Inventarium, som äre til salu.

Fabriksverreens i Nyköping Petter och Dlof Schwarz tillwärfade Kayse Tobak, försätjes allenast på et ställe här i Stockholm uti deras öpna Bod starkt wid Stortorget uti Groshandlaren Herbbks hus.

På gatan emellan i Salwii gränd och Posthuset, är för en ärlig Man borttappad twenne wid en händergängen urfärdia af stål fästade guldringar, af hwilka den ena war af en half ducats wigt märkt med D. G. den andra med en ågla röd Corall infattad, uti hwilken et hufwud a L'antique war graverat. Den som dese ringar uphittat eller om dem kan skaffa någon kundskap, behagade sådant anmäla i huset N:o 110 i Salwii gränd tre trappor up, då des möda skal bederligen förskyllas.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:tes Mådiga Kundgibrelse, angående Iden, til the gamla Ser och Nio Daker Kopparsmjöts Banco Transport: Sedlaernes omwexling, utfatte tidens förlängande. Dat. Iden 2 April 1762.

Ett Hans Kongl. Högbet Fron-Printsen, då, under Eberts Kongl. Maj:tes Högä närwaro, Hans Kongl. Högbet ofhade Sin Tros: och Rättighets: bekräftelse den 30 Mart. 1762. Uti: Biskopens Doct. Samuel Erollii, Lat och Wälssignelse.

Såsom widare Continuation af andra Tomen af Bitterbets Arbeten, är nu utkommit et Stycke sådant Satire Werlds: Jockakaten. Det äre dediceat til Hans Kongl. Högbet Fron-Printsen.

Rits: Dags Tidningen N:o 63.

Stockholms Heloblad.

Tördagen den 17 April 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Westbladets No 14.)

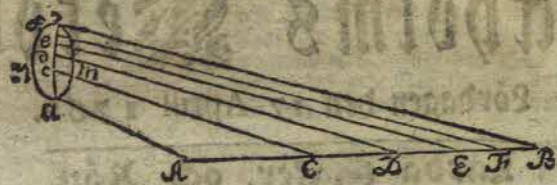
Utmärkning thereswer, at thet som är långt ifrån ögat, hafwer helt annat anseende än thet wärfeligen äger.

Svarwät synen ibland the utvärtes synen hålles för thet aldrosdärnämsta, för thet skarphet skul, at then kan se gonsta långt ifrån sig, som ock för ögat's konstiga byggnad; dock finner man, at ehuru skarp then är, sår thet ifrån sig på långt håll. Ly et kantigt och månghörnigt torn synes på långt håll Cirkelrundi, äfwen som solen, hwilken äger en Spårelik skapnad, eller är rund, som et flot, synes för os, som äro långt ifrån henne, hel platt lika som en färs-bätten. Thetta kan intet anses för någon ojämfömlighet i ögat eller wår natur, utan är rättare sagdt, et prof af GUDs wisshet, som natursens reglor således behogat inrätta.

Wid thetta tillfället måste man göra en noga åtskillnad emellan visionem distinctam et confusam, eller et tydligt och oredigt seende. Visio distincta eller et redigt seende kallas thet, när the puncter samt delar, hwilka i thet synliga tinget ligga närmast in til hwarannan, äfwen på ögne-nåtet eller retina uti then målade synbilden ligga närmast in til hwarannan, som ock så thet för ögat stående tingets figur, sidor och höden, til alla delar komma öfwerens med then på ögne-nåtet målade synbildens sidor och höden. Visio confusa thet emot kallas thet, när the puncter och delar, som i thet för ögat stående object ligga långt ifrån hwarandra, uti then på retina eller ögne-nåtet målade synbilden komma at ligga när in til hwarannan, så nödpändigt följer, at the puncter, som i thet synliga objectet thet emellan ligga, intet på ögne-nåtet förefälte warda, och således warder thet utom ögat stående object, intet fullkomligt til alla sina delar, puncter, sidor och höden, på ögnenåtet afsmält; i hwilken hänseelse thet figur och skapnad, intet kan blifwa till alla delar likt med then i ögat målade syn-

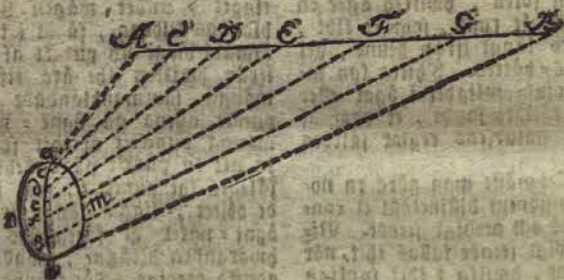
nebilden, så wida många sidor och höden uti objecto Wisshit, intet uti then på ögne-nåtet målade synbild förefälte warda. När nu således ser, såges wårt seende wåra confusa och oredigt. Thetta orediga seendet ser i synnerhet wid sådana ting, som ligga långt ifrån ögat. Thet är tilldörrens förmält, at ifrån hwat och en punct i thet synliga för ögat stående tinget, tasser en solskåle, som afsmältar samman punct på sit rätta ställe at ögnenåtet, till än i en förwänd ordning. När, nu thet solskålar hafwa långt wäg at gå, eller en lång distans är emellan thet synliga tinget och wårt öga, kan lätteligen se, at the strålar, som komma ifrån olika puncter af thet synliga tinget, under wägen föta tillsammans och blandas tillhopa, så at i thet stället, the skulle afsmälta hwar sin punct af thet synliga tinget, ifrån hwilken the äro reflecterade, förefällo många sammanklandade solskålar en enda punct allena på ögne-nåtet, hwarigenom många puncter af thet synliga objectet falla in uti en punct på ögnenåtet, och komma således the puncter, som i thet för ögat stående object, ligga långt ifrån hwarannan, på ögne-nåtet at förefällas, såsom när in til hwarandra belågne, hwadan objectet ock synes gonsta oredigt. För thet hwarit orsaken skul, synes kantiga eller månghörniga torn, på långt håll hel runda, så at the många hörnen, som på them äro, lika som afföras, och ofsynliga blifwa: emedan hwat och en storle i en wissh proportion af distansen aldeles förswinner, så at then intet vidare sedd warder, som äfwen Herr Wolf uti sine Elementis Opticis af öfwanämnde åhrs Edition pag. 57. & Prop. 36. §. 263. förnämler. Then långa distans som är emellan et object och wårt öga, gör äfwen, at många långt afstågne ting så et helt annat anseende uti sin figur och ställning, än the wärfeligen hafwa. Om man til exempel står wid en flodstrand, i synnerhet om floden är något lång, synes han wåra bögre på the floden, som ligga långt ifrån ögat, än på dem, som ligga närmare thet in til, som af följande figur bättre aflagas kan.

Være linien *AB* vattubegnen, eller söns
 superficies och öfvertåg, och linierne *Aa, Cc,*
Dd, Ee, Ff, Gg, solstrålar, som ifrån wat-
 tubrynen in på ögne-nåtet an hm reflekterade
 warda. Nu är thet, såsom en oroggelig grunda-
 sats uti Optiqu antagit, at hwad som på ög-
 ne-nåtet målas bögre, synes och bögre för ög-
 gat, och hwad som målas på et lågre ställe af
 ögne-nåtet, ser och så ögat lågre. Swaras föl-
 jet, at punkterna *B, F, E,* af wattubrynen *AB,*
 hwilka på ögne-nåtet an hm afmålas uti pun-
 kterna *b, f, e,* som ligga bögre up än *a, c, d,*

måtte synes mera uphöjde eller högre up, än
 the andra punkterna *A, C, D* af wattubrynen,
 hwilka uti lågre punkter *a, c, d,* på ögne-nå-
 tet förefälle warda. Detta är egentliga orsa-
 ken, hwarsföre en sio, på the ställen som ligga långt
 ifrån stranden, synes uphöjd för en, som står
 wid stranden. Skaledes om man är uti et
 ganska stort hus, och står wid en ända af
 huset, synes taket på the ändan, som är långt
 ifrån ögat, vara nedtryckt eller lågre, än the ta-
 kets delar, som ligga ögat närmare. Förefälle li-
 niern *AB* starbeten eller öfvertaget af et tak,

och an hur ögne-nåtet, på hwilket taket före-
 ställes, som linierne *Aa, Cc, Dd, Ee, Ff,*
Gg solstrålar, genom hwilka taket på ögne-
 nåtet afmålas. Så är klart, at punkterna *A,*
C, D, E, etc. af taket *AB,* hwilka afmålas
 uti punkterna *a, c, d, e,* etc. på ögne-nåtet,
 måtte af ögat ses mera uphöjde, än punkter-
 na *C* och *D* af taket, hwilka äro längre ifrån
 ögat, och uti punkterna *g, b* på ögne-nåtet af-
 målade warda; hwilka twenne punkter *g* och *b*
 äro lågre på ögne-nåtet, än the andra punk-
 terna *a, b, c, d, e, f,* och i följe thesaf måtte
 ögna-punkterna *B* och *F* af taket, förefinna ögat så

som nedtryckt och lågt, fast the wärfeligen äro
 i samma plan med the andra *A, C, D, E, F,* så
 wida thet, som på ögne-nåtet förefalles på et hö-
 gre rum, synes bögre, och thet som på ögne-nåtet
 förefalles på et lågre rum, synes lågre, som uti
 förene anført är. I kraft af thessa Optiska grunda-
 sanningen, måtte punkten *E* af taket, fö-
 refinnas lågre för ögat än *A,* punkten *D*
 lågre än *C,* *E* lågre än *D,* och så wi-
 vare, fast än differencen är så liten i
 förhållande, at thet intet märkes så noga, thet
 än wid ändan af taket, som ligger längre ifrån
 ögat.

ANNO 1762 d. 17 April.

Politie- och Commercie - Tidningar.
Samt andra för Publico nyttiga efterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Apr.	St. 1. f. m.				St. 2. e. m.				St. 3. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
10	16:0	7.5	SO.	-	15:90	12.5	SO.	-	15:85	5.5	-	-
11	15:85	5.5	SO.	-	15:85	12.5	SO.	-	15:85	4.5	-	-
12	15:90	4.5	NW.	-	15:90	10.5	NW.	-	15:90	6.5	-	-
13	15:85	5.5	W.	-	15:75	12.5	W.	2	15:70	6.5	1	-
14	15:70	3.5	NW.	1	15:77	7.5	NW.	1	15:85	5.5	1	-
15	15:85	3.5	NW.	1	15:80	8.5	W.	2	15:70	5.5	1	-
16	15:65	4.5	W.	1	15:60	10.5	W.	1	15:55	6.5	2	-

Den 16 Elfv. Qv. kl. 8. 22 f. m.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Baron Cedererud, log. i huset N:o 91 wid Regerings gatan. — Rytmäst. Tornerbäck, ifrån Skåne, log. i huset N:o 16 wid Wästerlånggatan. — Capit. Rööf, log. i Krudderström. Höfvers hus wid Jerntorget. — Capit. Lemtin ifrån Jönköping, log. hos Håkaren Belting wid Hornsgatan. — Hårads-Höfdingen Welin ifrån Helsingland, log. hos Segelmak. Godu wid Stadsgården. — Fält Com. Sundstin ifrån Lemern, log. hos Håkaren Wiltensberg wid Hornsgatan. — Bruks-Patron Runer ifrån Dahlarne, log. på Källaren Mercurius. — Auditeuren Lund ifrån Werid, log. i huset N:o 10 wid gamla Prästgårdsgatan och Södermalm. — Pånns Notarien Oler ifrån Drebro, och Handeltsm. Schultiz ifrån Åbo, log. på Källaren N:o. — Sergeant Lawastierena och Corporal Lawastierena, samt Student Lunatius ifrån Finland, log. i huset N:o 19 wid Matmskillegatan. — Botb. Arosander ifrån Bergslagen, log. i huset N:o 187 wid Riddmångatan. — Källarmäst. Sundberg ifrån Nyköp. log. på Källaren Förgyllta Lejonet. — Student. Wegner och Brckman, log. i huset N:o 17 wid Apellbergs gatan och Hörmalm. — Guldmyrten Lemm ifrån Upsala, log. där sammakådet. — Kopparslag. Gesällen Hålgren ifrån Wimmerby, log. hos Kopparsl. Müller inne i Staden. — Gymb. sk. Volktyfaren i Carlstad, log. i huset N:o 76 wid Stora Nygatan. — Repslagaren Ewanberg ifrån Arboga, log. i huset N:o 38 wid Källbrinken.

I Ströbolan äro ifrån den 8 April till den 15 dito födde: 30 Gåfvar, 30 Gåfke Barn, 30 Par Widge, samt begrafne 57 gamla Personer och 22 Barn. (0) Utmärker at ingen Födtefning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 4 af Slag, 1 af Flusfeber, 3 af Håll och Sting, 6 af Lungrot, 1 af Gulstot, 3 i Barnsbero, 5 af Alderdom, 1 af Wattuset, 1 af Mattande sjukta, 3 af Fekta, 3 af Verdsjuka, 12 af Hettisjuka, 1 Mörbdad, 1 af Swulnad, 4 af Danstwen sjukta, 3 af Collque, 1 af Halsjuka. De 22 Barnen äro döde: 2 af Koppot, 20 af Slag.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Majoren och Kammar-herren Carl Gustaf Ekstube. — Jewelerneren Anders Kl. dieström. — 1 Barn. — (St. Clara) Kammarfriskwaren Petter Menstlius. — Murgesällen Eric Ohlson Lund 77 år gl. — Fäddskidren Martin Mellicam 66 år gl. — 3 Barn. — (St. Jacob) Hans Excellence Riks-Rådet och Diverse Markstallen Högwärdne Hr. Grefwe Wilhelm Laubes Enke Grefwinnna Jew. Bonde 75 år gl. — Handsmakaren Georg Caals Hustru. — (Kidsreh.) (0) (Tyska förs.) — (St. Maria) Af. Handtlemman Ewen Klempendahl 82 år gl. — Stråddare Gesällen Tesge Borg. — Wigan Anna Persdotter 82 år gl. — Spinnaren Johan Popp 66 år gl. — Spinnerkan Margareta Wefst. — Timmerman Anders Malm. — Brandwacken Johan Löf. — Tobaks

Spinnaren Michael Klemdes hustru. — 3 Barn. — (St. Catharina) Stogmannen Eric
 Nöman. — Hustru Stina Lisa Ekund. — Klädmakaren Johan Edderström. — Enkan
 Stina Westerberg 70 år gl. — Enkan Anna Wältberg 71 år gl. — Hustru Greta Johans-
 dotter. — Spinnaren Johan Wilhelm Sjöberg. — Hustru Maria Lisa Richter 66 år gl. — Stads-
 Soldaten Hindric Edinwall 60 år gl. — Enkan Lisa Rudert 63 år gl. — (Finska
 Soldaten Wilhelm Kibnick 60 år gl. — 7 Barn. — (Kongsholmen)) 0) (Svenden Pet-
 ter Jäntström. — Enkan Elisabet Bonte 64 år gl. — 1 Barn. — (St. Olof) Län-
 metman Petter Thuring. — Magazins Väsenten Anders Broberg. — Ruffinnare Vetens-
 ten Anders Westman. — Enkan Helena Lundberg. — Trägårdsmästaren Jan Bonavallus.
 — Sidenwäfware Lärtingen Jan Hamarin. — Wackmästaren Eric Mattson. — Arbet-
 karlen Olof Petsson. — Soldaten Petter Westerberg. — Hustru Dunderhale. — Enkan
 Helena Lundberg. — Kläddorången Jan Malmbrocks Enka 70 år gl. — Instrumentmakaren
 Jan Osterdoms hustru. — 3 Barn. — (St. Johannes) Enkan Ulrica Lindquist. —
 Husgerådets Strikwären Mils Wirgman's hustru. — Jungfru Maria Lucretia Bianck.
 Wackmästaren Eric Bergs hustru 63 år gl. — Wackmästaren Anders Swedt. — 2 Barn.
 — (Berghuset) Ergeldusmästaren Måsten Klåstred's hustru. — (Skepså.) Enka
 Fruen Sophia Gyllberg. — Conspels Enkan Anna Catharina Nidel 79 år gl. — Hustru
 Stina Busch. — (Danviks Förel.) (0) (Liewenst Regementet) (0) (Sabbats-
 bergs Rättighus.)

Utskiftige Fungidörelser

Sämtliche Rättslige Herrar Creditorer i Weggaren Job. Förnboms hus, behagade en-
 hålligt sammantända på Malmens källare wid Riddarehus torget den 1 Maj kl. 9 förmiddagen
 til någon angelägen diwerlögning; då hwar och en kan blifwa uckerättad i hward tillstånd so-
 len nu befinnes, med hward mera som då kan komma at företagas.

Et enskat Kroon- Skotte, Hemman, et helt, förmedlat til tre hirdedels Mantal, är til
 salu, tillika med Redskap, Afwel och Kretur, belägit 5 och en half mil i från Stockholm, uti
 Nyköpings Låhn, Hölbo härad, och Hölbo Socken, Mangården bestående af 2:ne Waggningar no-
 ligen upbyggde, samt Lapugården i godt stånd, wäl härdad åter af 23 tunnor årlig utsäde, och
 ång til 30 a 60 last härdwallas hö, goda och stora Veteågar, samt tillräckligt rå: gles, får,
 kan så nyttias i Saltöda, samt et godt Dagswärfstorp; närmare underretelse är behåles uti
 Tobaksboden mit emot Posthuset.

Ut: huset N:o 88 och en half wid fornbamn, åro 2:ne Winds- Kamrar at byra; hwarom
 underretelse i samma hus sås 2 trappor up.

Om någon åstundat frackta til Helsingfors, Lovisa eller Bergo, et finst Fäbryg med dåck,
 at intaga spise-gods eller Salt, kan den samma anmäla sig i Rådherka huset på Blasiholmen
 wid nya Ladugårdslands bron, therest Fäbryget kan bestås; warandes det samma i godt stånd,
 och kommer med första öppet watten at afgå til Finland.

Den 20-uti innewarande Månad, som är Lisdag eller Påskweckan, fortfares med Auction
 uti aff. Kongl. Hofstämamästaren Swärders Sterbhus; hwarest kommer at försäljas, Guld Ju-
 peler, sörgyllt och oförgyllt Sillwer, Leen, Koppar, Wåhing, Jern- och Bläckjaler, Gång- och
 Pinnkläder, Porcellain, Sångkläder, Speglar, Vitaur, Bord, Stolar, allhandla sorter Winer,
 några Rister af Rens Win och Pontaque, samt årtde och yngre hwita Franka Winer uti för-
 te och mindre partier, lediga Styckefat eller Liggare, Tofläster, jernhandade Orhusden och andra
 förel, samt allhandla typ- och källar redskap. Om wobrotens beskaffenhet, tunna löparne görn
 sig underretade i Sterbhuset, åfwen och uti källaren under Kongl. Slottet, så wäl dagen förut,
 som och förmiddagen samma dag, när Auctionen sker.

Et Sterbhus i Staden och primids aränden å fri och egen grund, under N:o 9, uti fullkom-
 nligt gode stånd, och försäkrat, är til löpas; underretelse derom sås uti Tobaks bod: n mit emot
 Posthuset.

Föde ågaren är bortkommen en liten hwit Koppbundsvalp, wid for: swants, affstygade öron
 brun fläck mit i pannan, och en brun fläck på ömse sidor om frambenen; den som kan skaffa den
 samma til rättis, och gifwer det tilldåna i Jernboden wid börnet af Fredsgatan, skal för des omot
 vederligen förskyllas.

Extra goda och friska Citroner, som nu landwågen bitkommit i från Göteborg; finnes uti
 Mästerns hus N:o 12 wid Slottsbacken 3 trappor up, til solu.

Åstundas en Ruse-Compagnion til Göteborg; hwarom underretelse sås på källaren Stiernan.
 Ut: Kongl. Tryckeriet finnes Fransiska och Tyfka Bånedags-Texter för innewarande år.

Åf Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Slotts Cancelliets Lundgidrelse, angående Swärsars plikt för them, som föra
 eller rida på någon på gatan. Dat. then 8 April 1762.

Såsom widare Continuation af andra Lewnen af Witterhets arbeten är utkommit ardet Åf
 P. innehållande 1:mo, et Stycke som hae namn af Daphne, och 2:do, en Elegie.
 Åf: Dags Tidningen N:o 64.

Stockholms Meloblad.

Lördagen den 24 Aprill 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Melobladet N:o 15.)

Ja närmare wi komma til en ting, ju mindre del af thet samma kunna wi se på en gång.

Thet är märkwärdigt, at ju närmare wi stå in til en ting, ju mindre del kunna wära ögon på en gång se af samma ting. Till exempel: om man stodo et stycke ifrån et hus, kunde en fullkomlig bild af hela huset wäras på ögon-nätet; men om man sedan

gihgo närmare in til huset, kunde allenast en wiss del af huset på en gång på ögne-nätet, uti en synbild föreställas, nemligen antingen til hälften, två tredjedelar, tre fjerdedelar och så vidare, allt efter som man gingo huset närmare.

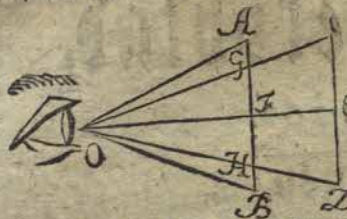
Ell at så mycket bättre kunna thetta bewisa, är nödigt, at et annat bewis förest ansföres, som lärer, at syne-angeln, under hwilken wärs öga ser et ting, är alltid mindre än en angulus rectus eller rätt winkel, som baswer 90 grader. Ware A ögat uti thet

uppretade figur, och linien BC stället, som ögat på en gång såe i ögnasticket. Så är winkeln BAC under hwilken ögat ser linien BC , och tyersföre syne-angeln kallad, alltid mindre än en rätt winkel, eller en angel af 90 graders innebåd. Ly linien AB uti thetta figuren, föreställer böghen af en människa, hwilken i sitt rätta naturliga stånd, alltid hålles före så lod-rätt emot sielfwa jordens öwertåg, eller thet ting på hwilket hon står, at således angeln BAC blir en rätt winkel. Nu som alla 3 angelerna uti en Triangel tilhopa lagde, alltid göra twenne rätta angeln eller 180 grader, som af Geometrien är bekant, och uti Triangeln ABC eller thetta uppretade figur, angeln wid B är en rätt angel; är klart, at the andra

twenne återstående, nemligen BAC och ACB tilhopa lagde, måtte äfwen göra en rätt angel, och således blir angeln BAC eniam och för sig sielf tagen, mindre än en rätt angel, hwilket war thet samma som skulle bewisas, nemligen at syne-angeln, under hwilken wärs öga ser någon ting, måtte alltid waro mindre än en rätt winkel, ä at, om the yttersta sol-strålar, som födo ifrån böer ände-puncterna, på et för ögat stående ting, skulle formera en rätt winkel, wore omöjligt, at ögat uti et seende kunde se hela thetta object, utan en del blifwe thetutaf öfynlig, och kunde intet ses, för än ögat finge en annan ståning, så åter en annan del af samma object, som tilförene warit öfynlig, blifwe öfynlig. Ware nu twen

93
ne lika linier AB och CD gifna, hvilka föreskräddas ögat at ses, men uti olika afståndenbet

ifrån ögat, warande linien CD längre ifrån ögat D och F när: mare the: in til. E nidan li: nierna D F och D E småta liniernas AB och CD rätta distancie ifrån ögat, måtte the vel stå lodrätt til både these linier AB och CD eller perpendiculariter: ty af Geometrien är befant, at rätta distancien emellan twenne ting, afmåtes alltid med en linea perpendiculari; hwadan både anglerna wid F och E äro rätta vinklar, och i följte thesaf anglerna, så wäl wid E och D , som G och H , äro mindre än en rätt angel eller acuti. Ware nu linien AB så stald emot ögat, at distancien D F wore mindre, än liniens AB halswa längd AF , så är klart, at angeln AD F , under hwilken AF synes för ögat, wore större än angeln D A F , så wilsda i Geometrien bewises, at uti hwar och en Triangel, ligger en större linea, emot en större angel, och en mindre linea emot en mindre angel. Som nu angeln wid F är en angulus rectus, som tilldrene är bewist, måtte the andra: ne D A F och A D F tilhopa lagde göra en rätt wintel, efter alla 3 anglerna, i hwar och en Triangel tilhopa lagde, göra twenne angulus rectos. Nu är tilldrene bewist, at angeln

AD F är större än angeln D A F ; The: före måtte angeln AD F wara större än en angulus semirectus: ty om the wore lika, stulle hwarbeta wara en angulus semirectus, eller båda 45 grader. På samma sätt bewis, at angeln F D B är också större än en angulus semirectus; theföre om the både anglerna AD F och F D B , under hwilka hela linien AB bore synas, läggas tilhopa, blifwer hela angeln AD B större än en angulus rectus. Men thet, i begynnelsen af thessa anmärkingen, anförde bewis utwiste klartigen, at ögat på en gång intet kan se mera, än hwad som föreskräddes under en angel, som är mindre än en angulus rectus, och således kan ögat intet på en gång och uti et anskådande se hela linien AB , utan allenast en del af henne, nemligen GH . Theemot kan linien CD , hwilken är ponerad wara lika stor med linien AB , uti et anskådande ses af ögat; emedan hon ligger längre ifrån ögat, och ses under en angel C D D , hwilken är mindre än angeln A D B . Eljest kan ed thetta fortare bewis: Linierne CD och GH synas under en och samma wintel C D D ; theföre synas the icke allenast på en gång, utan ed lika stora, i anskådning af en regel i Optiquen; at allt hwad som ses under en angel, synes lika stort för ögat. Nu är linien GH allenast en del af AB , och således mindre än hon; theföre är klart, at ögat D , som på en gång ser hela linien CD , hwilken längre ifrån thet, ser allenast en del af AB som närmare är.

Meteorologiske Observationer.

Apr.	Nl. 8. f. m.				Nl. 2. e. m.				Nl. 9. e. m.						
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.			
17	b	25.45	6.0.	W.	-	klart.	25.45	10.0.	W.	-	klart.	25.55	5.0.	-	klart.
18	c	25.59	5.0.	O.	-	klart.	25.59	8.0.	SO.	1	mult.	25.50	4.0.	1	rågn.
19	d	25.40	4.0.	O.	-	rågn.	25.40	6.0.	WS.	-	mult.	25.48	5.0.	-	klart.
20	e	25.56	7.0.	N.	-	mult.	25.67	5.0.	N.	1	mult.	25.70	6.0.	-	klart.
21	f	25.68	5.0.	S.	-	klart.	25.66	13.0.	S.	-	klart.	25.64	3.0.	1	mult.
22	g	25.57	11.0.	O.	1	mult.	25.58	13.0.	O.	1	stredm.	25.59	5.0.	1	stredm.
23	h	25.66	10.0.	SO.	-	mult.	25.66	10.0.	SO.	-	rågn.	25.69	5.0.	-	klart.

ANNO 1762 d. 24 Aprill.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

I Stockholm äro ifrån den 16 Aprill till den 22 dito födde: 16 Säbedarn, 9 Blide Barn, 12 Par Wigde, samt bekrägne 24 gamla Personer och 17 Barn. (o) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Födslingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 6 af Slag, 4 af Lungot, 9 af Hettigskuta, 1 af Håk och Sting, 2 af Alderdom, 1 af Nodskäppa 1 af Stempasjon. De 13 Barnen äro döde: 9 af Slag, 1 Dödfödd, 3 af Bröstskuta.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Kammereraren Johan Wilhelm Browall. — Håll-Peruquemakaren Nils Enla 76 år gl. — Rittmästaren Johan Gustaf Sundberg. — Jungfru Anna Greta Gildensabl. — Vaktanten Petter Lindrot. — Fäldtwäbels Enka Christina Wédms 67 år gl. — Pigan Weita Mattsdotter 60 år gl. — 2 Barn. — (St. Clara) Sid Expeditionens Secretar:n Gustaf Eric Duber. — Snickaren Nils Gladberg. — Koch:n Johan Maspes Kustru 65 år gl. — Enka Catharina Hansdotter Korp 80 år gl. — 3 Barn. — (St. Jacob) (o) (Ridareh.) — (Tykskärsk.) (o) (St. Maria) (o) (St. Catharina) (o) (Kongsholmen) Enka Catharina Jakobita. — Enka Anna Uller. — Fabriqueusen Mattias Kullberg. — Pipmakare Ersälen Nils Flodin. — 3 Barn. — (Finska Förs.) Sidman Johan Sandberg. — 2 Barn. — (Ladugårsländ.) Afflidade Sergeanten Johan Mattias Fieder. — Styрман Jacob Wilec. — Limmerman Jacob Dberg. — Cancellie Posten Jac: Krots Kustru 70 år gl. — Jungfru Christina Hamgren. — Pigan Anna Catharina Söderstedt. — (St. Olof) (o) (St. Johannes) Cancellisten Paga Lunden 60 år gl. — Capitains Enka Elisabet Schletmon. — 2 Barn. — (Barnhuset) (o) (Skepsk.) (o) (Danviks Förs.) (o) (Liwiske Regiments) (o) (Sabbatsbergs Sattligbus.)

Äffillige Fungiorer

Samtelige Respective Herrar Creditore i Wapagaren Job. Törnoms hus, behogade enbåttat sammantråda på Malmens skålar wid Niddarehus torget den 1 Maj kl. 9 förmiddagen til någon angelägen besläggning; då hwar och en kan blifwa underättad i hwad tillstånd saken nu befinner, med hwad mera som då kan komma at förtagras.

En Fogarets Kottarie Sedel för April Månad No: 12736 är bortslappad, den som den upbittat giwne den tillänna i Cockerstrafs Woden wid Kornhus, håll ingen kan sig af den betjena, em dan den på wederbörtilig ont är antecknad, em någon winsk skulle utgå.

Et enskafat Skattehemman i Sorunda sockn em et helt Mantel, med 4 Dagswäbels torp, 5 mil Sommar- och 4 mil Winterwägen härifrån betäat, som består af 17 tunnors årligt utskåde 70 til 80 last höb, god timmerskog och fiske i saltån, samt wacker åbyggnad, Trågård och andra begwämligheter, är til Salu hos Stadsmästaren Sam. Hierpe; hwarest en nylligen utfärdad och Paggillad Carta deröfwer finnes.

En äffillig yngling som kan sejera båt, åfundas; hwarest underättelse så uti huset No: 20 på Wästerlånggatan in emot Jerntorget.

En mecklerad Sal och Kamrater, samt drängkamrater, em rum för en wagn, är nu skraft på weda eller månad at hyras; hwarest underättelse så uti Johansboden på lilla nngatan.

Åldersfund fastskatt blifwit, tht Stadens Gödra Strömgwaten, bestående af 8 par stenar, skal genom öffentligt utrop til then nästbludande, under Arrende på nio år, uplätas; tht ibenskul wader härignom allmänneligen kunnigt gjordt, tht sådant then 27 nåstintundande April kl. 10 förmiddagen uti Stadens Handels Collegio på nya Mådhuset wid Niddarehus torget, kommer at för sig gå, therest en hwar, som tänker något anbud göra, dat sig på then utlatte dagen och timan at inställa; funnandes nu empletid, om Strömgwaterns närmare bestaffendel och om milfören, underättelse årbållas uti Stadens Handels Collegio, åffu Söndags förmiddagar. Stockholms Stads Handels Collegium then 20 April 1762.

Et litet Partie Citroner och Pomerantzor, finnes ännu til salu uti Wäskers hus N:o 12 wid
Slottbacken 3 trappor up.

Uti Rikens Högskola. Ständers Pänne: Banquet, är under den 11 Martii förl. öfr. af Styg-
mannen And. Lundin mot 2 procent Räkanta insatt 2004 Dal. R:mt, hwad Altesen sub N:o
19828 är nu för rätta ägaren förkommen; skulle således någon jadr den om händer, gifwa sig
dant i Pänne: Banquet tillkänna, dåst den redan värfades är som förkommen annatrad.

Om någon har at emot betalning afkåta en Turfisk Antebonde, behagar den samma gifwa det
tillkänna hos Wacktmästaren Åstenbom wid Hof: Auktionen, som bor i Hof: Auktions huset,
hwartil ingången är på Daggens gatan.

At en fattig Skole: gäffe är förlorat emellan Kyrkoförde huset på Ladugårds landet och
Slaktorhus-bron fram til Kongl. Slottet förl. Isdags morgon emellan ll. 8 och 9 en summa
penningar af 238 Dal. R:mt. En Sedel på 100 Dal. en dito på 72 Dal. 5 st. på 12, och en
dito på 6 Dal. Den rättfärdige menniska som dese penningar upbitat, tåkes för den fattige
göfen skul, wata af den godhet, och gifwa det tillkänna i Skolehuset på Kongsholmen, der omat
skal wäl förkyllas.

Uti Stadens Wäg är för någon tid tillbakars insatt et fastagie smör, hwilket ägaren härmed
antydte at borthämta, i annat händelse föranklades man at det på behörigt sätt förkylla.

At Nyfirdens och Stolpes Tryckeri är utkommit; Inledning til den Filosofiska Lärdoms
Historien, på Tylla författad af Prof. Carl Gerh. Wilh. Voetman, och nu på Swenska öwversatt.
Denna wäcker Tractat som afhandlar hela Philosophiens Historia, ifrån de första världens Tide-
hwat til närwarande tid, försäljes uti Boklådan i nya Kåbhuset wid Riddarhus torget, med
2:ne Tabeller för 3 Dal. R:mt Exemplaret.

En liten svart hund, slätbärig med långa öron och en fläck under halsen, är för 8 dagar se-
dan bortkommen; den som den samma uptagit, och gifwer det tillkänna i tillä trädgårds gränden
uti N:o 156 och Snickaren Martins hus en trappa up, skal för sig omat hederligen förkyllas.

Gifwrs härmed tillkänna, at hos Handelsmannen Vorchers i Trångsund och huset N:o 5, sin-
nes Doct. Ladinis ögon spiritus, hwilken brukas såsom et preservatif för ögonen.

Om någon skulle åstunda at för billigt pris löpa, och på egen bekostnad med första beet wata
afhämta 50000 ganska godt murkigel, som års uplagde uti Wästerlångs Stårgård och Lastaga-
plagen, Hotsmiten sakad, behagar sig annåla på nortmalm och Bryggare gränden i huset La-
borgsberg, en trappa up, och om priset accordera.

Jubileraren Jetterströms Wärfstad som tilldorene warit på Wästerlånggatan, är flyttad
wid St. Pauls gatan uti det Grefl. Lyonskrediska nu Westmanska huset.

Uti Lärokrämaren boden wid Skiepbron och 3 Kongars gränd, sås underrättelse om en för-
stiffig Wagn som är kladd med rödt schagg, och ganska wäl conditionerad.

Uti huset N:o 112 på lilla nygatan, är et stort meublerat Rum med Garderob at hyra;
hwarom underrättelse gifwrs i samma hus 2:ne trappor up.

Säckerbagaren Lars Halling som förre bodt uti Alardie Gebrüders hus wid Jerntorget, är
nu flyttad uti Handelsmannen Eric Wrannit hus på Södermalm och Hornsgatan mit emot
Stads: Architecten Capitain Caetbergs hus.

I huset N:o 58 på Wästerlånggatan ei långt ifrån Jerntorget, är en Kammar at hyra,
känlig til Snusbod, som nu strakt kan tillredas; underrättelse sås i samma hus.

Uti Carlscrona Lotteriets 4:de dragning, är ännu oförfällda Lotter i Stockholm hos Paul
Dellvik, och i Carlscrona hos Rådman L. Berg, a 1 Dal. 16 öre l:mt, och som man är sinnad
at förre dese heldre låta denna dragning komma til wärfstälighet, wil Direction förmoda om del-
tagare häruti, på det en oryggelig dragnings dag kan utåttas.

I dese dagar är ifrån Island ankommit Smör i stötte och mindre fastager som är til salu;
hwarom underrättelse sås uti norra eller Victualie: wagen.

Uti Direct. Salvii Boklåda, finnes följande Böcker til löps; Christoph. Weigels Gründliche
und Ierliche Schreibung 18 Dal. Biblisk Concordanz eller Exakt: Register, efter Alphabets
ordning 3 Dal. 16 öre. Stora Sid: Lull: Taxan interfol. 9 Dal. Ebunelds Geographie now
ste Edition 15 Dal.

At Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riks: Dags Tidningen N:o 67.

Stockholms Meloblåd.

Tördagen den 1 Maj. 1762.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Meloblådet No 16.)

Anmärkning therwid, at thet, som utom ögat i thet synliga tinget står öfverst, synes nederst i syne-bilden på ögne-nåtet, och tvärt om: thet som i synliga tinget utom ögat, står till höger: synes i syne-bilden till vänster, och tvärt om.

Optiquen läser of ännu vidare, at hvad som i thet synliga tinget utom ögat står upåt, förefalles på ögne-nåtet i syne-bilden nederåt, och tvärt om. Likaledes thet, som i thet synliga tinget utom ögat, står till höger, förefalles i syne-bilden på ögne-nåtet till vänster, och tvärt om: så at et Object, som står för ögat, förefalles alltd förvändt i ögat på ögne-nåtet.

Anledning till thetta phänomenon eller at göra thet slut, thet wid vår syn och seende så tillgår, har man sådt af then konstiga machine Camera Obscura kallad, af hvilken man sig betienar, när man wil afrita en hel stad, och thet skulle förefalla all för mödsemt och långt, at efter the regler, som Perspective-konsten wid handen gifwer, afrita hwart hus för sig sielst. I then händelsen betiena sig Ingenieurer och Ritmåstare af thetta Camera Obscura, hvilken som sielwa namnet wid handem gifwer, intet annat är än et rum, som till alla sidor wäl tilltäpt och mörkt giordt är, så allenast en liten öpnung göres på then ena sidan, och i samma öpnung sättet et litet litvat glas, igenom hvilket solstrålarne infalla, medelst hvilka thet synliga tinget afbildas. Om man nu skulle afrita en hel stad, borde på et sådant ställe, thet på hela staden är i ögnast-

te, en sådan Camera Obscura eller mörkt hus uppbyggas, och öpnungen göras på then wäggen som ligger emot staden, så hela staden representeras på wäggen mit emot öpnungen, men husen stå up och neder, och wäfte på papperet, eller thet ting, uppå hwilket representation eller afbildandet sker, i sådan ställning upritas, men så sedermera sin rätta situation, så papperet wändes om. Som nu wårt ögas ögnad of samma beskaffenhet är, som thetta Camera Obscura, hwat om uti then första delen, och anmärkningen till then Beträffelsen förmålt är; kan man och göra thet såkra slut, at med the synliga tingens representation på ögne-nåtet i wåra ögon wäfte på samma sätt tillgå, nemligen at thet synliga tinget på ögne-nåtet, afbildas up och ner.

Thet ens ljuset hindrar intet thet andra i sin rörelse.

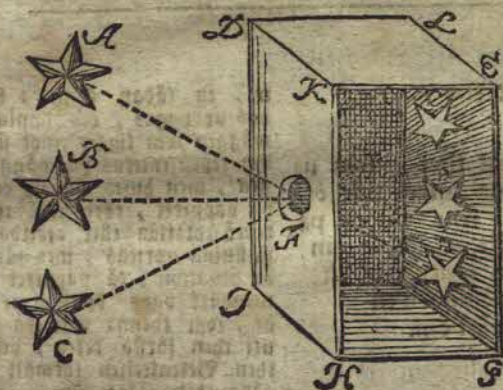
Alf Optiquen finner wi vidare, at then ens ljusa strålen intet hindrar then andra i thes gång, fast än the båda tillsammans i en ganska liten öpnung.

Herre Wolf anfdree i sina Elementis Optices pag. 16. §. 98. och 8. Observation af 1715 års edition, at om 3:ne ljus eller ljusa kroppar stodo framför en liten öpnung, och kastade små ljusa strålar genom samma lilla öpnung in uti et mörkt rum, bleiwo the alla 3 i samma möta rum på et hwitt papper afbildade, och thet rätt så tydligt, som om allenast et ljus eller ljus kropp allena stodo framför thetta lilla öpnungen, och igenom then kastade sina ljusa strålar.

Wäre A B C tetten liusa kroppar, ifrån
hvilka strålarne A B C genom then
lilla öppningen i F infälla uti huset D E C H J.
Så wæder then öfwersta liusa kroppen A af-
bildad på wäggen M N E G afdrå nedre i
figuren a, thet mot kommer then nedersta liusa
kroppen C, af the 3 som stå utom huset
D E C H J, at förestållas öfwerst på wäg-
gen M N E G i bemänte hus, uti figuren c,
och then liusa kroppen B, som står mit uti,

utom thet mörka huset, förestållas ätween uti
medlersta rummet på wäggen M N E G uti
figuren b. Fast än öppningen uti F på thet
Camera Obscura är ganska liten, är dock af
arsakenheten noggsamt bewist, at alla the liusa
strålar, som komma ifrån thesa 3 liusa
kropparna A B C, kunna obehindrade, och
utan then minsta sammanblänning med hwar-
andra, gå igenom samma lilla öppning. Ly
at the wärkeligen och obehindrade gå therige-

nom, bewises noggsamt a posteriori eller sielwa
wårkan thet igenom, at the på wäggen i Cam-
era Obscura eller thet mörka rummet förestålla
sådana bilder, som äro aldeles lika med dem
som stå utom huset, eller Camera Obscura, så
wida thet är en beständig regel uti Optiken
antagen: „at utan lius kan ingen ting ses, „
eller i synbilder afmålas. „ At the liusa strå-
larne utan then minsta sammanbländning med
hwarannan, gå igenom thet lilla öppningen,
bewises thet utaf, at the så tydliga, uti en wis
proportionerad distanct, repräsentera på wäggen
i Camera Obscura alla 3 thesa liusa kroppar-
na i sina rena bilder. Ly om uti öppningen F
hade stedi then minsta sammanbländning thesa
strålar emellan, hade aldeis afbilderna uti Ca-
mera Obscura kunnat så tydliga förestållas :

emedan orsaken thetill, at man ser en ting
Confus och ottydlig, härrörer thet utaf, at the
liusa strålar, som kastas ifrån samma synliga
ting til våra ögon, under wägen med hwar-
annan sammanblandade warda, antingen för
tingets wida ofstågenhet skul ifrån ögonen, eller ut
för någon annan orsak skul, så at the intet kunna uti
ti synbilden på ögne-nätet, ajmåla the delar uti
thet synliga utom ögat stående ting, ifrån hwilket
the wärkeligen äro reflecterade eller utgångne, utan
någon annan, hwarigenem händer, at the delar,
som uti thet synliga tinget utom ögat, kunna wa-
ra långt ifrån hwarannan belågne, wid et sådant
afbildande, kunna uti synbilden på ögne-nätet
förestållas, såsom liggande berde wid hwaran-
dra, hwarigenom synen, eller råttare jagdt,
seruden bliwer confus och ottydlig.

Meteorologiske Observationer.

Apr.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
24	25.78	8.6.	NW.	1 mult.	25.75	13.8.	NW.	1 ström.	25.11	6.8.	-	mult.
25	25.65	12.6.	NW.	- flart.	25.65	16.8.	NW.	1 flart.	25.65	8.8.	-	flart.
26	25.60	10.8.	SO.	- flart.	25.60	10.8.	SO.	1 mult.	25.60	5.8.	-	mult.
27	25.57	15.8.	O.	- flart.	25.57	16.8.	O.	= flart.	25.57	6.8.	-	mult.
28	25.62	17.8.	SO.	- flart.	25.62	19.8.	SO.	- flart.	25.62	5.8.	-	flart.
29	25.62	15.8.	O.	- flart.	25.62	19.8.	O.	- ström.	25.57	12.8.	1	flart.
30	25.55	15.8.	S.	- flart.	25.55	21.8.	S.	= flart.	25.57	13.8.	-	flart.

Den 24 Nym. K. 6 f. m.